

Remissammanställning för

Utemöbler, lek- och parkutrustning

15 mars 2021

1	Sammanfattning	1
2	Om remissen	2
3	Sammanställning av inkomna svar	3
4	Kommentarer till kriterierna, i detalj	5
4.1	Generella kommentarer	5
4.2	Produktgruppsavgränsning	12
4.2.1	Vad kan Svanemärkas?	12
4.3	Kommentarer till de individuella kraven	13
4.3.1	Krav kapitel 1 Produktbeskrivning.....	13
4.3.2	Krav kapitel 2 Massivt trä, träbaserade skivor, faner och bambu.....	13
4.3.3	Krav kapitel 3 Beständighet hos massivt trä och träplast- kompositmaterial	20
4.3.4	Krav kapitel 4 Skivor av högtryckslaminat (HPL)	25
4.3.5	Krav kapitel 5 Plast och gummi	28
4.3.6	Krav kapitel 6 Träplastkompositmaterial – WPC	32
4.3.7	Krav kapitel 7 Metall.....	41
4.3.8	Kapitel 8 Kemikaliekrav	47
4.3.9	Krav kapitel 9 Livslängd/bruksfas	60
4.3.10	Krav kapitel 10 Kvalitets- och myndighetskrav	66
5	Diskussion och slutsatser	67

1 Sammanfattning

Høringen på kriterierne for Udemøbler, lege- og parkudrustning blev gennemført i alle de nordiske lande i perioden den 24. februar 2019 til den. 3. juni 2020. Høringsperioden blev forlænget pga. Corona-pandemien. Der kom i alt 27 høringssvar. Der kom flest høringssvar indenfor disse områder:

Livslængde/brugsfase især krav O36 Garanti

Flere svar vedr. at produktgaranti på 20 år ikke er muligt, samt at det bør præciseres mere hvad garantikravet skal omfatte.

Genvundet metal (krav O22)

Flere fremhæver at krav om minimum 70% genvundet stål er svært at leve på til. Der er flere forslag til at se på andre krav til metal, som fx certificeret aluminium, CO2-foodprint mm.

Wood Plastic Composite, WPC

WPC er et nyt materiale, som bliver foreslået i kriterierne. Miljømærkning ønskede særlig høringssvar på dette materiale, da der kan være forskellige synspunkter på WPC's plads i den cirkulære økonomi. Der kom et par svar generelt vedr. WPC, disse var forbeholdende overfor at tillade WPC og pointeret at spørgsmål om genanvendelse og håndtering i affaldsfasen er vigtige. En enkel mente ikke at WPC er bæredygtigt.

Krav til træ (generelt, O2, O3 og O9)

Der er kommet flere svar vedr. Nordisk Miljømærknings liste over forbudte træarter (O2), som opfordre til at listen ikke anvendes.

Holdbarhed af træ, især vedr. imprægneret træ

Kravet til holdbarhed af træ (O6) fik mange svar vedr. at trykimprægnering klasse NTR AB bør tillades til træ uden jordkontakt og det blev bl.a. forslået at det bør tillades for trædele, som er kritiske for personsikkerheden.

Kemikalie krav (kapitel 8), især vedr. imprægnering af træ

Svar vedr. at for træbeskyttelsesmidler, så bør kravene fokuser på eksponeringsrisikoen for mennesker og miljø ved behandlede produkter, istedet for at have fokus på krav til indgående stoffer i de kemiske produkter.

Recirkuleret/genanvendt plast (O16)

Svar vedr. andele af henholdsvis pre- og post-consumert plast vedr. bl.a. anvendelse af forskellige typer af plast i forhold til cirkulær økonomi.

Metalbelægning (O32)

Svar vedr. at anlægget skal være afløbsfrit. Flere støttede krav om afløbsfrie anlæg og en mente at det er for tidligt at sætte dette krav. Desuden kom der to svar vedr. at der bør være forureningsgrænse for metaller.

På baggrund af høringssvarene er flere af kravene efter høringen blevet justeret. Dette er fx tilfældet for genanvendt metal (O22), garanti (O36), separering (O37), reservedele (O38), vedligeholdelse (O39) og holdbarhed af træ (O6).

2 Om remissen

Høringen på kriterierne for Udemøbler, lege- og parkudrustning blev gennemført i alle de nordiske lande i perioden den 24. februar 2019 til den. 3. juni 2020. Høringsperioden blev forlænget pga. Corona-pandemien. Der kom i alt 27 høringssvar.

I denne sammenstilling er alle kommentarer indsamlet og besvaret af Nordisk Miljömärkning. Formålet er, udover at samle alle kommentarerne, at vise hvordan eksterne synspunkter har påvirket kravene. Nordisk Miljömärkning er taknemlig for alle svar som hjælper os i vores udvikling og hjælper os til at arbejde ifølge standarden ISO 14024.

De vigtigste ændringer, der blev foreslået i revisionen, var følgende:

- Der er indført en række krav for at styrke fokus på cirkulær økonomi, bl.a. med krav om garantitid, tilgængelighed af reservedele samt mulighed for reparation og separering af udstyret.
- Kravene til certificeret træ og træarter, som ikke må anvendes, er opdaterede ud fra det forslag til justerede krav, der i øjeblikket er under behandling i Nordisk Miljömärkning. Kravet vil blive opdateret når der er taget endelig beslutning om reviderede skovkrav.
- Kravene til bestandighed af træ er opdaterede og gjort tydeligere.
- Der er indført krav til energiforbruget for fremstilling af masse og papir til HPL-plader.
- Der er indført et nyt krav til legeudstyr med grænser for PAH i plast, gummi og silikone.
- Der er indført mulighed for at anvende materialet Wood Plastic Composite (WPC) med krav til sådanne materialer.
- Kravet til andel genanvendt metal i metaldele er skærpet.
- Kravene til anvendte kemikalier i produktionen er opdaterede og i en række tilfælde skærpede. Bl.a. er der indført forbud mod stoffer på kandidatlisten, og cadmium, bly, chrom og nikkel samt forbindelser heraf ved overfladebehandling af metal.

Miljömärkning ønskede især høringssvar til disse krav:

- Bestandighed af træ og WPC (krav O6)
- Krav til HPL-plader (krav O9 og O11)
- Krav til metal (Krav O22)
- Krav til indhold af frit formaldehyd i anvendte kemikalier (krav O27)
- Krav til stoffer, der ikke må indgå i de anvendte kemikalier (krav O25)
- Krav til overfladebehandling af træ og træbaserede plader (krav O31 og O33).
- Muligheden for at anvende trækompositmaterialer (WPC – Wood Plastic Composite)

3 Sammanställning av inkomna svar

Totalt kom der i alt 27 hørings svar. Fordelingen af svar kan ses i nedenstående tabeller. Udover høringskommenter fra aktører i de nordiske lande, er der også modtaget en kommentar fra en international aktør, Lonza, som har ”Bara kommentar”.

Tabell 1: Sammanställning av svar.

Land	A. Bara kommentarer.	B. Stöder förslaget.	C. Stöder förslaget med kommentarer.	D. Avstår från yttrande.	E. Förkastar förslaget med motivering.	Totalt
Danmark	5			1		6
Sverige	8		2	1	2	13
Finland	3					3
Norge	4	1				5
Island						
Totalt	20	1	2	2	2	27

Tabell 2: Danske remissvar

Remiss-instans	A. Bara kommentarer.	B. Stöder förslaget.	C. Stöder förslaget med kommentarer.	D. Avstår från yttrande.	E. Förkastar förslaget med motivering.
Forbrugerombudsmanden				x	
FSC Danmark	x				
Kompan	x				
Miljø- og Fødevareministeriet	x				
Dansk Træbeskyttelse	x				
Træ- og Møbelindustrien	x				
Σ Danske svar:	5			1	

Nordisk Miljömärkning
073/4 Utemöbler, lek- och parkutrustning
15 mars 2021

Tabell 3: Svenska remissvar

Remiss-instans	A. Bara kommentarer.	B. Stöder förslaget.	C. Stöder förslaget med kommentarer.	D. Avstår från yttrande.	E. Förkastar förslaget med motivering.
Energimyndigheten			x		
Jernkontoret	x				
Kommerskollegium					x
Lappset Group	x				
Nordic Parks Sverige	x				
Organowood					x
Outokumpu	x				
Saferoad Smekab	x				
Sveriges Kommuner och Regioner				x	
Svenska Träskyddsföreningen	x				
Svenskt Trä	x				
Upphandlings myndigheten			x		
Σ Svenska svar:	8		2	1	2

Tabell 4: Finska remissvar

Remiss-instans	A. Bara kommentarer.	B. Stöder förslaget.	C. Stöder förslaget med kommentarer.	D. Avstår från yttrande.	E. Förkastar förslaget med motivering.
The Federation of the Finnish Woodworking Industries (Puutuoteteollisuus ry)	x				
Finnish Wood Preserving Association (KESTOPUUTEOLLISUUS ry)	x				
Lappset Group	x				
Σ Finska svar:	3				

Tabell 5: Norska remissvar

Remiss-instans	A. Bara kommentarer.	B. Stöder förslaget.	C. Stöder förslaget med kommentarer.	D. Avstår från yttrande.	E. Förkastar förslaget med motivering.
Vestre	x				
Norsk Hydro	x				
Novo Tech/Hardwood	x				
Ulefoss		x			
Søve/Tibnor	x				
Σ Norska svar:	4	1			

4 Kommentarer till kriterierna, i detalj

De enskilda kommentarerna från remissinstanser samlas och grupperas i detta avsnitt och följer kravnumreringen i remissutkastet till kriterier. En del remissinstanser har kommenterat flera områden och då är kommentarer indelade efter tema. Nordisk Miljömärkning har gett svar på samtliga remisskommentarer. Om flera intressenter lämnat remissvar på samma team, besvaras dessa gemensamt.

Der kom flest kommentarer til krav om garanti (O36), genvundet metal (O22), Wood Plastic Composite, WPC (kapitel 6), træ (generelt, O2, O3 og O9) og holdbarhed af træ, især vedr. imprægneret træ (O6).

Kommentarer til krav om garanti (O36) omhandlede især at der normalt ikke gives garanti på produktniveau samt at det bør præciseres mere hvad garantikravet skal omfatte.

Krav til genvundet metal (O22) fik mange svar. Flere fremhæver at krav om minimum 70% genvundet stål er svært at leve på til. Der er flere forslag til at se på andre krav til metal, som fx certificeret aluminium, CO2 foodprint mm.

Wood Plastic Composite (WPC) (kapitel 6) er et nyt materiale, som bliver foreslået i kriterierne. Et par kommentarer var forbeholdende overfor at tillade WPC.

Der er kommet flere svar vedr. Nordisk Miljømærknings liste over forbudte træarter (O2, O3 og O9), som opfordre til at listen ikke anvendes.

Kravet til holdbarhed af træ (O6) fik mange svar vedr. at trykimprægnering klasse NTR AB bør tillades til træ uden jordkontakt.

4.1 Generella kommentarer

Forbrugerombudsmanden (Danmark):

Tak for jeres henvendelse af 24. februar 2020 vedrørende jeres høringsforslag til kriterier for svanemærkning af udemøbler samt lege- og parkudstyr. Vi følger med interesse, hvilke høringsforslag I sender ud. Forbrugerombudsmanden har desværre ikke ressourcer til at foretage en gennemgang af høringsforslaget. I er imidlertid velkomne til at rette henvendelse til Forbrugerombudsmanden, hvis I ønsker en drøftelse af specifikke spørgsmål.

Nordisk Miljømærknings kommentar:

Nordisk Miljømærkning takker for kommentaren.

Sveriges Kommuner och Regioner:

Härmed meddelas att förbundet avstår från att lämna synpunkter.

Nordisk Miljømærknings kommentar:

Nordisk Miljømærkning takker for kommentaren.

Ulefos:

Støtter forslaget.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljømærkning takker for kommentaren.

Energimyndigheten (Sverige):

Energimyndigheten välkomnar Svanens nya kriterier och tillstyrker forslaget. Energimyndigheten anser att det är viktigt att Svanenmärkningen genom dessa kriterier tar steg för att främja en cirkulär ekonomi där produkters värde behålls i systemet så länge som möjligt.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljømærkning takker for kommentaren.

Kommerskollegium:

Sammanfattning

Kommerskollegium bedömer att Svanenkriterierna utgör en så kallad faktiskt bindande teknisk föreskrift och rekommenderar att kriterierna anmäls enligt direktiv (EU) 2015/1535. Kommerskollegium lämnar dock till Svanenmärkningen att avgöra en eventuell anmälan till WTO enligt WTO:s TBT-avtal.

Då de remitterade kriterierna gäller produktspecifika krav bedömer kollegiet att just dessa kriterier inte behöver anmälas enligt direktiv (EU) 2006/123 om tjänster på den inre marknaden.

Kommerskollegium har även tidigare tagit ställning till Svanenmärkningens anmälningsplikt i analysen ”Bör kriterier för nordisk miljömärkning av varor (Svanenmärkning) anmälas enligt direktiv 98/34/EG?”. Denna skrivelse bifogas remissvaret.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för remissvaret.

Vi har noterat kommentarerna men då de inte specifikt handlar om innehållet i forslaget till reviderade kriterier för Svanenmärkta Utemöbler, Lek- och parkutrustning, väljer Nordisk Miljömärkning att inte svara i denna remissammanställning.

Upphandlings myndigheten:

Upphandlingsmyndigheten yttrar sig utifrån uppdraget att utveckla och stödja den upphandling som genomförs av upphandlande myndigheter och enheter samt att stödja de leverantörer som deltar i sådan upphandling.

Upphandlingsmyndigheten stödjer det reviderade forslaget av kriterier för utemöbler, lek- och parkutrustning och lämnar kommentarer under respektive krav nedan.

Det är möjligt att hänvisa till en viss märkning enligt LOU, lag (2016:1045) om offentlig upphandling (se 9 kap. 12-15 §§). Följande förutsättningar ska då vara uppfyllda:

1. kraven för märkningen endast rör kriterier som har anknytning till det som ska anskaffas,
2. kraven för märkningen är lämpliga för att definiera egenskaperna hos den vara, tjänst eller byggentreprenad som ska anskaffas,
3. kraven för märkningen grundas på objektivet kontrollerbara och icke-diskriminerande kriterier,
4. märkningen har antagits genom ett öppet och transparent förfarande i vilket samtliga berörda kan delta,
5. märkningen är tillgänglig för alla berörda, och
6. kraven för märkningen fastställs av ett organ som den som ansöker om märkningen inte har ett avgörande inflytande över.

Nordisk miljömärkning kan gå igenom miljömärkningskriterierna som ingår i den aktuella märkningen för att säkerställa att de uppfyller förutsättningarna. Det kan underlätta för upphandlande myndigheter, såsom kommuner eller regioner, att använda märkning vid upphandling.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för remissvaret från Upphandlingsmyndigheten.

Nordisk Miljömärkning har gjort bedömningen att de föreslagna kriterierna uppfyller förutsättningarna för att kunna hänvisas till i lagen om offentlig upphandling (SFS 2016:1045). De krav specifika remisskommentarerna hanteras under respektive krav i denna sammanställning.

Svenska Träskyddsföreningen / Dansk Træbeskyttelse:

Övriga synpunkter

Från vår sida skulle vi gärna se att den tämligen ensidiga fokuseringen på kemikalieinnehållet ersätts av en mera LCA-inriktad/koldioxidavtryckbaserad syn på kriterieskrivningen. Vi tror att detta skulle kunna ge ett bättre underlag för att bedöma i första hand miljöpåverkan.

Det är också viktigt att kriterierna inte blir kontraproduktiva när det gäller att värna användningen av träprodukter som tillverkas i de nordiska länderna. Beständighetskraven i Tabell 2 är bra och är högst rimliga för kraven på naturligt beständigt virke. Med tanke på att inga nordiska träslag lever upp till kravet (tveksamt när det gäller ek som klassificeras 2-4 enligt EN 350 och som har tekniska egenskaper som gör ek mindre lämpligt för framför allt utemöbler och lekplatsutrustning), så finns det goda skäl att i kriteriedokumentet vara mera tillåtande beträffande möjligheterna att använda impregnerat trä.

Sammanfattningsvis föreslår vi:

- att gångdäck och ramper och liknande omfattas av kriteriedokumentet och att detta klargörs
- att kriterierna avseende Hållbart beständigt trävirke harmoniseras med kriterierna för utemöbler när det är dags för revision av de förstnämnda
- att kriterierna görs mera tillåtande beträffande möjligheterna att använda impregnerat trä; första hand att de även skall omfatta konstruktionsdelar ovan mark (användningsklass 3) som är kritiska från personsäkerhetssynpunkt och i andra hand att de skall tillåta användning generellt i ovan markexponeringar

mot bakgrund av att alla träskyddsmedel på marknaden är väl dokumenterade med avseende på krav enligt BPR och av KemI, samt att detta tillika möjliggör en ökad andel träprodukter tillverkade av trä av nordiskt ursprung.

- Att fokuseringen på kemikalieanvändningen i kriterierna ses över till förmån för ökat fokus på aspekter som rör LCA och koldioxidavtrycket.

Vi ser fram emot att våra synpunkter uppmärksammas och noga övervägs i den fortsatta hanteringen i Svanens arbetsgrupp.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

Nordisk Miljömärkning sätter miljö- och sundhedskrav till kemiska produkter och stoffer som användes i och på de Svanemärkede produkter för att sätta krav till disse kemikalier tidligt i produktets livscyklus. Miljö- och sundhedspåverkningar kan ske i produktionen av de kemiska produkter, materialerna som användes till det Svanemärkede produkt och ved produktionen-, användelse-, recirkulering- og affaldsfasen av de Svanemärkede produkter. Alt efter hvilken produktgrupper, som er dækkede af de specifikke kriterier, kan vægtningen af kemikaliekravene i de forskellige trin i produktets livscyklus være forskellig. Nordisk Miljömärkning vurderer alle aspekter i et produkts livscyklus ved kravsetting og ser på bl.a. LCA-studier. Men kemikalier er ofte omtalt i mindre grad i LCA-studier. CO2-footprint kan vise en del af et produkts miljøbelastning, men viser ikke nødvendigvis fx forurening af vandmiljøet eller er sammenlignelig med produkter fra andre producenter vedr. de beregnede værdier. Å stille kemikaliekrav ses derfor som centralt for å redusere et produkts miljøbelastning.

Vedr. beständighets-/holdbarhedskravet samt afgrænsningen for anvendelse af trykimprægnering, se venligst svar under krav O6 nedenfor.

Vedr. produktgruppeafgrænsning, se venligst svar under afsnit 4.2.1 "Vad kan Svanemärkas?" nedenfor.

Vedr. harmonisering af kriterierne for Holdbart træ, så er det er vurdering, som bliver gjort i forbindelse med revisionen af kriterierne for Holdbart træ. I revisionen ser man typisk på bl.a. andre Svanemærknings kriterier, men vurderingen om evt. harmoniseringen afhænger bl.a. af produktgruppebeskrivelsen samt fokus for kriterierne.

The Federation of the Finnish Woodworking Industries (Puutuoteteollisuus ry):

Övriga synpunkter

Från vår sida skulle vi gärna se att den tämligen ensidiga fokuseringen på kemikalieinnehållet ersätts av en mera LCA-inriktad/koldioxidavtryckbaserad syn på kriterieskrivningen. Vi tror att detta skulle kunna ge ett bättre underlag för att bedöma i första hand miljöpåverkan.

Det är också viktigt att kriterierna inte blir kontraproduktiva när det gäller att värna användningen av träprodukter som tillverkas i de nordiska länderna.

Beständighetskraven i Tabell 2 är bra och är högst rimliga för kraven på naturligt beständigt virke. Med tanke på att inga nordiska träslag lever upp till kravet (tveksamt när det gäller ek som klassificeras 2-4 enligt EN 350 och som har tekniska egenskaper som gör ek mindre lämpligt för framför allt utemöbler och lekplatsutrustning), så finns det goda skäl att i kriteriedokumentet vara mera tillåtande beträffande möjligheterna att använda impregnerat trä.

Sammanfattningsvis föreslår vi:

- att gångdäck och ramper och liknande omfattas av kriteriedokumentet och att detta klargörs att kriterierna avseende Hållbart beständigt trävirke harmoniseras med kriterierna för utemöbler när det är dags för revision av de förstnämnda
- att kriterierna görs mera tillåtande beträffande möjligheterna att använda impregnerat trä; första hand att de även skall omfatta konstruktionsdelar ovan mark (användningsklass 3) som är kritiska från personsäkerhetssynpunkt och i andra hand att de skall tillåta användning generellt i ovan markexponeringar mot bakgrund av att alla träskyddsmedel på marknaden är väl dokumenterade med avseende på krav enligt BPR och av TUKES, samt att detta tillika möjliggör en ökad andel träprodukter tillverkade av trä av nordiskt ursprung.
- att fokuseringen på kemikalieanvändningen i kriterierna ses över till förmån för ökat fokus på aspekter som rör LCA och koldioxidavtrycket

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

Se vänligst Nordisk Miljömärknings kommentar til Svenska Träskyddsföreningen / Dansk Træbeskyttelse ovenfor.

FINNISH WOOD PRESERVING ASSOCIATION (KESTOPUUTEOLLISUUS ry):

Övriga synpunkter

Från vår sida skulle vi gärna se att den tämligen ensidiga fokuseringen på kemikalieinnehållet ersätts av en mera LCA-inriktad/koldioxidavtryckbaserad syn på kriterieskrivningen. Vi tror att detta skulle kunna ge ett bättre underlag för att bedöma i första hand miljöpåverkan.

Det är också viktigt att kriterierna inte blir kontraproduktiva när det gäller att värna användningen av träprodukter som tillverkas i de nordiska länderna.

Beständighetskraven i Tabell 2 är bra och är högst rimliga för kraven på naturligt beständigt virke. Med tanke på att inga nordiska träslag lever upp till kravet (tveksamt när det gäller ek som klassificeras 2-4 enligt EN 350 och som har tekniska egenskaper som gör ek mindre lämpligt för framför allt utemöbler och lekplatsutrustning), så finns det goda skäl att i kriteriedokumentet vara mera tillåtande beträffande möjligheterna att använda impregnerat trä.

Sammanfattningsvis föreslår vi:

- att gångdäck och ramper och liknande omfattas av kriteriedokumentet och att detta klargörs att kriterierna avseende Hållbart beständigt trävirke harmoniseras med kriterierna för utemöbler när det är dags för revision av de förstnämnda
- att kriterierna görs mera tillåtande beträffande möjligheterna att använda impregnerat trä; första hand att de även skall omfatta konstruktionsdelar ovan mark (användningsklass 3) som är kritiska från personsäkerhetssynpunkt och i andra hand att de skall tillåta användning generellt i ovan markexponeringar mot bakgrund av att alla träskyddsmedel på marknaden är väl dokumenterade med avseende på krav enligt BPR och

av TUKES, samt att detta tillika möjliggör en ökad andel träprodukter tillverkade av trä av nordiskt ursprung.

- att fokuseringen på kemikalieanvändningen i kriterierna ses över till förmån för ökat fokus på aspekter som rör LCA och koldioxidavtrycket.

Ovan nämnda aspekterna bör tas i beaktande när kriterierna förnyas. Vi föreslår att representanter för träskyddsindustrin bjuds in till den beredande arbetsgruppen, för att möjliggöra att nämnda förslag kan tas i beaktande och behandlas när kriterierna görs om.

Närproducerade träprodukter med lång livslängd är ett erkänt hållbart val ur miljösynpunkt. Det är därför inte förenligt med Svanenmärkningens ideologi ifall de nya kriterierna leder till situationer där användningen av närproducerade, ur miljösynpunkt enastående, träprodukter försvåras i konstruktioner där sådana av säkerhets- eller hållbarhetsskäl skulle vara befogat att använda.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

Se vänligst Nordisk Miljömärknings kommentar til Svenska Träskyddsföreningen / Dansk Træbeskyttelse ovenfor.

Svenskt Trä:

Övriga synpunkter

Från vår sida skulle vi gärna se att den tämligen ensidiga fokuseringen på kemikalieinnehållet ersätts av en mera LCA-inriktad/koldioxidavtryckbaserad syn på kriterieskrivningen. Vi tror att detta skulle kunna ge ett bättre underlag för att bedöma i första hand miljöpåverkan.

Det är också viktigt att kriterierna inte blir kontraproduktiva när det gäller att värna användningen av träprodukter som tillverkas i de nordiska länderna. Beständighetskraven i Tabell 2 är bra och är högst rimliga för kraven på naturligt beständigt virke. Med tanke på att inga nordiska träslag lever upp till kravet (tveksamt när det gäller ek som klassificeras 2-4 enligt EN 350 och som har tekniska egenskaper som gör ek mindre lämpligt för framför allt utemöbler och lekplatsutrustning), så finns det goda skäl att i kriteriedokumentet vara mera tillåtande beträffande möjligheterna att använda impregnerat trä.

Sammanfattningsvis föreslår vi:

- att gångdäck och ramper och liknande omfattas av kriteriedokumentet och att detta klagörs
- att kriterierna avseende Hållbart beständigt trävirke harmoniseras med kriterierna för utemöbler när det är dags för revision av de förstnämnda
- att kriterierna görs mera tillåtande beträffande möjligheterna att använda impregnerat trä; första hand att de även skall omfatta konstruktionsdelar ovan mark (användningsklass 3) som är kritiska från personsäkerhetssynpunkt och i andra hand att de skall tillåta användning generellt i ovan markexponeringar mot bakgrund av att alla träskyddsmedel på marknaden är väl dokumenterade med avseende på krav enligt BPR och av KemI, samt att detta tillika möjliggör en ökad andel träprodukter tillverkade av trä av nordiskt ursprung.

- Att fokuseringen på kemikalieanvändningen i kriterierna ses över till förmån för ökat fokus på aspekter som rör LCA och koldioxidavtrycket.

Vi ser fram emot att våra synpunkter uppmärksammas och noga övervägs i den fortsatta hanteringen i Svanens arbetsgrupp.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Se venligst Nordisk Miljömärknings kommentar til Svenska Träskyddsföreningen / Dansk Træbeskyttelse ovenfor.

Jernkontoret:

Sammanfattning

Jernkontoret anser att kriterier för olika miljömärkningar t.ex. enligt Svanen bör sättas på ett sätt så att kriterierna gynnar produkter som har en bättre miljöprestanda beräknad enligt vedertagna metoder som bygger på vetenskaplig grund. Därutöver ska kriterierna också ge incitament till konsumenter att med sina inköp bidra till reella miljöförbättringar och inte leda till suboptimering som val av stål från leverantörer med sämre miljöprestanda eller längre transporter. Kriterierna bör väljas så det tydligt framgår vilket miljöproblem de valda kriterierna är tänkta att lösa. Jernkontoret avstyrker förslaget till skärpt krav på andel återvunnen metall i utemöbler, lek- og parkutrustning som innehåller > 30 vikt-% metall från 20 % till 70 %. Stål är det mest återvunna materialet i världen og globalt sett återvinns ca 80 % av stål som skrotas ut vid produkters slut. Krav på ökad andel återvunnet stål i produkter driver inte på en högre skrotinsamling i världen varför återvinningskravet på stål är irrelevant. Krav på produktdesign med större möjlighet till materialseparering efter produktens livslängd skulle däremot förbättra möjlighet att separera, samla in og återvinna ännu mer skrot. Jernkontoret tillstyrker därför de nya krav som föreslås i kapitel 9 om livslängd/bruksfas. Jernkontoret anser också att avsnitt 8.3 Ytbehandling av metall behöver modifieras.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljømærking takker for kommentaren.

Nordisk Miljømærking stiller krav både til produksjon av materialene samt til en sirkulær design. Det stilles spesifikt krav til de material som ingår med 5 vikt-% eller mer i produkten kan separeres från varandra. Gjenvunnet stål har generelt en lavere miljøbelastning enn malmbasert stål og bruk av gjenvunnet stål trekkes også fram som positivt i EUs taksonomiarbeid relatert til en mer bærekraftig produksjon. Nordisk Miljømærking ønsker derfor fortsatt å stille krav om høy andel gjenvunnet stål. Imidlertid er kravet til gjenvunnet metall endret etter høring slik at det er mulig å oppfylle kravet både ved å bruke gjenvunnet eller å bruke stål fra malmbasert produksjon.

Vedr. afsnit 8.3 Overfaldebehandling af metal, se venligst under krav O32.

Lappset Group (Sverige):

Vi på Lappset Group Oy AB är tacksamma för att ha fått möjligheten att lämna våra synpunkter på de föreslagna nya kriterierna för det nordiska Svanen märket.

Lappset är ett familjeägt företag med över 50 års erfarenhet av design och tillverkning av lekplats- och sportutrustning samt parkmöbler för permanent utebruk. Vårt huvudsakliga råmaterial är den ekologiska och naturligt förnybara furu som kommer från hållbart skötta skogar i Finland med PEFC certifiering. I vårt breda produktsortiment ingår också produkter av metall. Vi anser att de föreslagna kriterierna till stor del är i linje med våra egen värdegrund och vårt eget miljötank samt ansvaret för kundernas och användarnas hälsa och välbefinnande. Därför vill vi gärna ge följande synpunkter och argument till vissa punkter i det nya förslaget.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

4.2 Produktgruppsavgränsning

4.2.1 Vad kan Svanemärkas?

Svenska Träskyddsföreningen / Dansk Træbeskyttelse:

I förslaget anges att kriteriedokumentet inte ska omfatta terrassgolv. Men hur är det med likartade applikationer? Vi tänker närmast på gångdäck och ramper, vissa för att skapa tillgänglighet för rörelsehindrade, i offentliga miljöer? Det framgår inte helt klart i dokumentet, men vi menar att den typen av konstruktioner borde omfattas.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

Kriterierne omfatter udemøbler, lege- og parkudrustning, dvs. produkter som er færdigkonstrueret. Dog skal produkterne evt. samles, monteres og der er kan være muligheder for at tilkøbe moduler. Terrasser, gangbroer, ramper og tilsvarende sælges typisk ikke som færdigkonstrueret produkter, men der sælges materialer som kan anvendes til at bygge disse konstruktioner, som oftest er tilpasset hvert enkelte byggeprojekt. Disse typer af materialer kan høre under andre Svanemærknings kriterier fx kriterierne for Holdbart træ.

The Federation of the Finnish Woodworking Industries (Puutuoteteollisuus ry):

I förslaget anges att kriteriedokumentet inte ska omfatta terrassgolv. Men hur är det med likartade strukturer: gångdäck och ramper, vissa för att skapa tillgänglighet i offentliga miljöer? Det framgår inte helt klart i dokumentet, men den typen av konstruktioner borde också omfattas.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

Se venligst Nordisk Miljömärknings kommentar til Svenska Träskyddsföreningen / Dansk Træbeskyttelse ovenfor.

FINNISH WOOD PRESERVING ASSOCIATION (KESTOPUUTEOLLISUUS ry):

I förslaget anges att kriteriedokumentet inte ska omfatta terrassgolv. Men hur är det med likartade strukturer: gångdäck och ramper, vissa för att skapa tillgänglighet i

offentliga miljöer? Det framgår inte helt klart i dokumentet, men den typen av konstruktioner borde också omfattas.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

Se vänligst Nordisk Miljömärknings kommentar til Svenska Träskyddsföreningen / Dansk Træbeskyttelse ovenfor.

Svenskt Trä:

I förslaget anges att kriteriedokumentet inte ska omfatta terrassgolv. Men hur är det med likartade applikationer? Vi tänker närmast på gångdäck och ramper, vissa för att skapa tillgänglighet för rörelsehindrade, i offentliga miljöer? Det framgår inte helt klart i dokumentet, men vi menar att den typen av konstruktioner borde omfattas.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren och hänvisat till kommentar til Svenska Träskyddsföreningen / Dansk Træbeskyttelse ovenfor.

Lappset Group (Sverige):

Kriterierna är skrivna med fokus på produkter står permanent utomhus i offentlig miljö. o Vi ställer oss positiva till att Svanen märkets kriterier omfattar nu också lekutrustning för permanent bruk utomhus.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren, men vill poängtera att det även gick att Svanemärka lekplatsutrustning för permanent utomhusbruk, i de tidigare kriterierna,

4.3 Kommentarer till de individuella kraven

4.3.1 Krav kapitel 1 Produktbeskrivning

O1 Beskrivning av produkten

I höringen kom der ingen kommentarer til dette krav.

4.3.2 Krav kapitel 2 Massivt trä, träbaserade skivor, faner och bambu

FSC Denmark:

Vedr. krav til træ generelt.

The feedback below does not include FSC's official position and suggestions regarding the Nordic Swan Ecolabel's list of prohibited tree species, which has already been sent to Ecolabel organizations in the appropriate consultations and applies for every criteria where the list is mentioned.

General comments that are not necessary expressed in every parts of the text from the criteria document below, but applies to all places where the issues appear:

- The wording of “certified percentage requirement” gives certified suppliers with credit systems, certified traders passing on a credit claim or producers using credit claims to document certified wood (when the end product is not certified, but components are bought certified) problems. That is what we hear from the markets, and we strongly recommend that you change this wording and/or at least accept FSC Mix Credit as you do with FSC Mix 70% with no further documentation requirement. Suppliers are not necessarily able to tell you the percentage in a Mix Credit claim. That would be very rare. We imagine that PEFC has the same take on this. In a lot of FSC Mix 70% products, you will find FSC Mix Credit inputs anyway, so this wording does not make sense.
- Be aware of the alternative documentation that you allow – especially when it comes to non-certified suppliers producing materials for a product / producing a product to be Nordic Swan labelled. See our concrete suggestions below to cope with the potential risk of documentation of poor quality.
- Please look at how you can make sure, that the requirements you set out for certified companies actually refer to / are compatible with the ways certified manufacturers / applicants document use / sale of certified materials through certification claims to customers.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordic Ecolabelling would like to thank you for the comments given to our forestry requirements. The forestry requirements in all our criteria documents are based on the revision of the forest requirements in 2015. To have requirements that are easy to understand and follow the terms used in the industry/certification schemes is important for us, hence some changes in the formulations will be done based on your input. Nordic Ecolabelling accept all the methods for calculation and transfer of certified material that are used by the certification systems FSC and PEFC, including the Credit-method. It has not been our intention to exclude this, and in the evaluation of the received documentation FSC Credit have been regarded as 100% certified. Nordic Ecolabelling have also updated the documentation requirement in those cases where the subcontracter do not have a valid CoC-certification.

Miljø- og Fødevareministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

Vedr. Træ og papir (Bæredygtig skovdrift).

MFVM læser og støtter Svanens overordnede krav til bæredygtig træ eller papir i disse kriterier for indendørsmøbler, og som forudsætter at minimum 70 % af træet/papiret stammer fra dokumenteret bæredygtig skovdrift (fx FSC, PEFC) eller genanvendt træ/papir. De resterende 30 % bør være omfattet af certificeringsordningens krav om ”controlled wood” eller være genanvendt træ/papir.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Kravet er korrekt opfattede.

O2 Träslag som inte får användas

Træ- og Møbelindustrien:

Træ- og Møbelindustrien beklager at der er indført en forbudsliste over uønskede træarter. Forbudslisten hviler på tilfældige og uvidenskabelige kriterier uden hensyntagen til, at træarterne kan skaffes dokumenterede bæredygtige via anerkendte certificeringsordninger som FSC og PEFC. Listen modarbejder dermed en bæredygtig udvikling i de lande og de lokale skovområder, som har aller mest brug for at indtægter fra disse træprodukter. Stik imod hensigten risikerer det at føre til ubæredygtig hugst, salg til opkøbere der ikke stiller krav og ultimativt konvertering af landarealet til landbrugsjord, da skoven ikke bringer lokalbefolkningen værdi fra det træ der kan sælges fra skoven. Træ- og Møbelindustrien opfordrer på det kraftigste til at listen afskaffes og erstattes alene af krav om FSC og PEFC-certificeret træ.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Nordisk Miljømærkning har revidert listen over forbudte træarter og ny liste er vedtatt av Nordisk Miljømærknings Nemnd i 2020. Her åpnes det opp for at enkelte av artene på listen kan anvendes dersom en rekke krav er oppfylt, blant annet at det er full sporbarhet slik at det kan dokumenteres at det ikke kommer fra IFL (Intact Forest Landscape)-områder og at det er FSC/PEFC 100%. Nordisk Miljømærkning støtter seg på sertifiseringsordningene FSC og PEFC, men anser at sertifisering alene ikke alltid er godt nok, f.eks. i områder med høy korrupsjonsrisiko. Det er ulike meninger om sertifisering beskytter biodiversitet og sikrer rettigheter og inntekter for lokalbefolkningen i tilstrekkelig grad. Enkelte mener at sertifisering er en god løsning, mens andre mener det er andre metoder som bedre sikrer bevaring av regnskogen og befolkningens rettigheter. Det betyr ikke at det ikke finnes sertifisert tre som kan være bra, men Nordisk Miljømærkning ønsker ytterligere dokumentasjon for å sikre dette. Bevaring av regnskogen og intakte, gamle skogsområder er svært viktig både for det biologiske mangfoldet og klimaet, og det fins gode alternativer til bruk av treartene som er på listen over arter som er forbudt eller som begrenses i svanemerkede møbler. Nordisk Miljømærkning har vanskelig for å se at våre begrunnelser for en slik liste er tilfeldige og uvitenskapelige, da dette er en kompleks problemstilling med ulik tilnærming til hva som er den beste løsningen.

Miljø- og Fødevareministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

MFVM støtter Svanens krav om minimum 70 % indhold af træ fra FSC eller PEFC certificeret skovbrug. MFVM opfordrer også Nordisk Miljømærkning til ikke at føre en liste med træarter, der ikke tillades i Svanemærket (<http://www.nordic-eocolabel.org/wood/>).

Hvis der sigtes på pil fra skovdrift, bør pil ikke indgå som selvstændigt produkt, da dette er en træart og vil være omfattet af de almindelige kriterier for træ.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljømærkning takker for kommentaren.

Vedr. trælisten, se venligst ovenstående svar til Træ- og Møbelindustrien.

Vi kan se at kommentaren vedr. pil er til kriterierne for Møbler, hvis høring var sideløbende med kriterierne for Udemøbler. I kriterierne for Udemøbler er pil inkluderet i træarter.

KOMPAN:

Træsarter som kan FSC certificeres kan samtidigt findes på jeres forbudtliste. Hvorfor er FSC ikke nok?

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Se venligst ovenstående svar til Træ- og Møbelindustrien.

Norsk Hydro:

Comment to O2 Renewable and/or recycled and/or reused materials in the product: Hydro recommends that recycled content includes a criteria per material types (metals, plastics, other recycled materials), where the shares of pre-consumer and post-consumer scraps are stated.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordic Swan Ecolabelling thanks for the comment.

As we can understand your comment is to the criteria for Furniture, which consultation ran parallel with the criteria for Outdoor furniture.

O3 Trä från certifierat skogsbruk

Miljø- og Fødevarerministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

MFVM støtter Svanens krav om minimum 70 % indhold af træ fra FSC eller PEFC certificeret skovbrug. MFVM opfordrer også Nordisk Miljømærkning til ikke at føre en liste med træarter, der ikke tillades i Svanemærket (<http://www.nordic-ecolabel.org/wood/>).

Hvis der sigtes på pil fra skovdrift, bør pil ikke indgå som selvstændigt produkt, da dette er en træart og vil være omfattet af de almindelige kriterier for træ.

MFVM finder håndteringen af trægenbrugsprodukter problematisk og ikke på linje med gældende EU-lovgivning, der sætter lovlighedskrav for specielt preconsumer varer, der ikke kan undtages for kravene i den europæiske tømmerforordning. Den europæiske tømmerforordning undtager kun træprodukter eller dele af sådanne produkter, der er fremstillet af træ eller træprodukter, som har afsluttet deres livscyklus, og som ellers ville være blevet deponeret som affald.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at tilladelsen af preconsumer produkter uden FSC og PEFC certifikat vil øge risikoen for, at kan indgå ulovligt træ i Svanemærket.

Kravene omkring brugen af chain of custody bør være ens for alle produkter.

Undtagelsesbestemmelserne:” Som et unntak fra regelen over, kan en

underleverandør (f.eks. et snekkerverksted) til søkeren som ikke har

sporbarhetscertificering, også godkjennes. Betingelsen er at underleverandøren kan

garantere at de faktiske træråvarerne er købt fra en sporbarhetscertificeret

treleverandør som kan vise at treråvaren oppfyller Svanens krav. Hvis dette krav er gjældende, bør det afspejles i både indendørs og udendørs møbler og for alle produktgrupper.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Vedr. trælisten, se venligst ovenstående svar under krav O2 til Træ- og Møbelindustrien.

Vi kan se at kommentarer vedr. pil og undtagelse for chain of custody er vedr. kriterierne for Møbler, hvis høring var sideløbende med kriterierne for Udemøbler. I kriterierne for Udemøbler er pil inkluderet i træarter og der er ingen undtagelse for chain of custody. Efter høringen af kriterierne for både Udemøbler og for Møbler er de Nordiske Miljömærknings skovkrav blevet opdateret, og disse opdateringer er indført i de to kriterier.

Vedr. genbrugstræ så er kravteksten og definitionen af genbrugstræ blevet opdateret.

FSC Denmark:

“3.2.2 Requirement for furniture/fitments containing ≥ 10% wood, willow, bamboo, cork by weight”
Why? We suggest to bring it down to for instance 5 %.

“As an exception from the above, a subcontractor (e.g. a carpentry workshop) of the applicant that does not have CoC certification may also be approved. This is subject to a guarantee from the subcontractor that the wood raw materials are purchased from a CoC certified supplier of wood that can prove that the wood raw materials comply with Nordic Swan Ecolabelled requirements.”
When you accept alternative documentation, you should have focus on both sourcing of certified materials but also on the fact that the subcontractor must ensure, that the certified purchase actually is used in the production of products to be Swan labelled. Therefore, change this to: As an exception from the above, a subcontractor (e.g. a carpentry workshop) of the applicant that does not have CoC certification may also be approved. This is subject to a guarantee and documentation from the subcontractor that proves that the wood raw materials are purchased from a CoC certified supplier of wood that can prove that the wood raw materials comply with Nordic Swan Ecolabelled requirements. It is also required that the subcontractor can proof that the purchases of certified materials are used in the relevant materials for the applicant.

If the furniture manufacturer has FSC/PEFC chain of custody certification, certified wood raw materials (FSC and PEFC credits) must be allocated from the manufacturer’s chain of custody account to the Nordic Swan Ecolabelled product.

“chain of custody account” is not a term used in certification systems like FSC. This can confuse the certified companies. The term account is used only by certified companies with credit systems.

We suggest that you delete this section here, and to follow our suggestion related to this requirement in the documentation part below.

Documentation: If a furniture manufacturer has chain of custody certification: A manufacturer that has FSC/PEFC chain of custody certification must present documentation showing that the certified percentage requirement has been met through the applicant’s/manufacturer’s chain of custody account.

”Chain of custody account” is not a term used in certification systems like FSC. This can confuse the certified companies.

Consider rewriting to:

Documentation from the furniture manufacturer, e.g. invoices with certification claim(s), showing that the certified percentage requirement has been met.

Documentation: If a supplier has chain of custody certification, the furniture manufacturer must provide proof of purchase of certified wood raw materials. This must be specified on the invoice with a certified percentage claim.

Writing the requirement in this way, you only take into account companies that sell products with percentage claims like FSC Mix 70%. What about companies that sell FSC Mix Credit or PEFC claims sold under a credit system?

Replace with this text to ensure reliable documentation for us of certified wood/materials:

If a supplier has chain of custody certification, the furniture manufacturer must provide proof of purchase of certified wood raw materials from a supplier of wood with chain of custody certification. This must be specified on the invoice with certification claims meeting the certified percentage requirement. Volumes of purchased certified wood raw materials must be stated on the invoices. The manufacturer must describe how it guarantees that the certified wood specified on the invoice is used in the Nordic Swan Ecolabelled products. This includes a description of the control mechanisms used that ensures internal traceability and separation between certified and non-certified materials, and documentation that shows that the mechanisms are applied.

Documentation: If an applicant does not have a subcontractor with chain of custody certification, the subcontractor must present invoices for the wood raw materials in question from a supplier of wood with chain of custody certification and that supplier’s CoC certificate which must correspond exactly with the invoices. Volumes of purchased certified wood raw materials must be stated on the invoices. An applicant must have a contract with the subcontractor that sets out how it guarantees that the certified wood specified on the invoice is delivered to the applicant. It must also be stated in the contract that the subcontractor is required to inform the applicant if their supplier of wood is changed. Nordic Ecolabelling may request further information.

How do you manage the risk of ”alternative documentation” formulated here? It’s a potential loophole for bad documentation which we have seen for years in public and private procurement. Especially when non certified contractors act as producers. Please see the Danish public procurement guidelines for ”alternativ dokumentation” (<https://mst.dk/media/113815/vejledning-i-baeredygtigt-trae.pdf>) for relevant requirements for control measures (traceability in supply chain, traceability in production/processing and responsible origin). We believe that the current wording is focusing too much on sourcing and could be more specific with regards to internal traceability in non certified companies/operations with production. We think this should be expressed more directly and elaborated. Therefore we recommend that you replace the current text with:

If an applicant does not have a subcontractor with chain of custody certification, the subcontractor must present invoices with certification claim(s) for the wood raw materials in question from a supplier of wood with chain of custody certification and that supplier’s CoC certificate which must correspond exactly with the invoices. Volumes of purchased certified wood raw materials must be stated on the invoices. An applicant must have a contract with the subcontractor that sets out how it guarantees that the certified wood specified on the invoice is delivered to the applicant. The subcontractor must describe the control mechanisms that ensures internal traceability and separation between certified and non-certified materials, and documentation that shows that the mechanisms are applied. It must also be stated in the contract that the subcontractor is required to inform the applicant if their supplier of wood is changed. Nordic Ecolabelling may request further information.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordic Ecolabelling would like to thank you for the comments given to our forestry requirements. The forestry requirements in all our criteria documents are based on the revision of the forest requirements in 2015. To have requirements that are easy to understand and follow the terms used in the industry/certification schemes is important for us, hence some changes in the formulations will be done. Nordic Ecolabelling accept all the methods for calculation and transfer of certified material that are used by the certification systems FSC and PEFC, including the Credit-method. It has not been our intention to exclude this. Nordic Ecolabelling have also updated the documentation requirement in those cases where the subcontractor do not have a valid CoC-certification.

O4 Formaldehyd från träbaserade skivor

Miljø- og Fødevareministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

ECHA har lavet et forslag for emissionen af formaldehyd på 0,124 mg/m³ og sendt det til vurdering i RAC (EU's risikovurderingskomite). RAC har vurderet, at grænsen bør være væsentligt lavere på baggrund af sundhedseffekter, og derfor er det RACs vurdering, at grænseværdien for emission af formaldehyd bør være 0,05 mg/m³. Dette forslag er endnu ikke vedtaget, men det er i proces.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

Kravet har ändrats till att enbart hänvisa till metoderna EN 717-1 och EN 16516 med tillhörande gränsvärden. Andra metoder kan accepteras om en oberoende tredje part uppvisar en korrelation. Gränsvärdena i kravet har ändrats till att vara på samma nivå som det nya lagkravet i Tyskland. Nordisk Miljömärkning bevakar arbetet i EU med att ta fram ett nytt gemensamt lagstadgat gränsvärde för formaldehydemission. När gränsvärdet är beslutat kommer alla kriterier där det ställs krav på formaldehydemission ses över.

Træ- og Møbelindustrien:

Vi opfordrer til at bruge harmoniserede EN standarder for bestemmelse af formaldehydemission, herunder at undlade ISO og ASTM standarder. Anvendte standarder bør være EN 717-1 og EN 16516.

Vi gør herunder opmærksom på at der arbejdes på fælles formaldehydkrav på EU-plan, som forventeligt bliver under E1 niveau.

TMI bakker op om et generelt EU-formaldehydkrav på ½E1 målt efter EN 717-1 og opfordrer Svanemærket til at adoptere et tilsvarende, men ikke lavere, krav.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Se venligst Nordisk Miljömärknings kommentar ovenfor.

O5 Energikrav

I höringen kom det ingen kommentarer till detta krav.

4.3.3 Krav kapitel 3 Beständighet hos massivt trä och träplastkompositmaterial

O6 Beständighet

Svenska Träskyddsföreningen / Dansk Træbeskyttelse:

Det är också viktigt att kriterierna inte blir kontraproduktiva när det gäller att värna användningen av träprodukter som tillverkas i de nordiska länderna. Beständighetskraven i Tabell 2 är bra och är högst rimliga för kraven på naturligt beständigt virke. Med tanke på att inga nordiska träslag lever upp till kravet (tveksamt när det gäller ek som klassificeras 2-4 enligt EN 350 och som har tekniska egenskaper som gör ek mindre lämpligt för framför allt utemöbler och lekplatsutrustning), så finns det goda skäl att i kriteriedokumentet vara mera tillåtande beträffande möjligheterna att använda impregnerat trä.

Det är mycket positivt att kraven på beständighet har klargjorts enligt Tabell 2. Kraven spelar en central roll för att kunna dokumentera att en förväntad brukstid på minst 20 år skall uppnås.

Tabell 2 omfattar såvitt vi förstår även träplastkompositer (WPC). Vi överlåter åt expertis inom detta område att ta ställning till om de i Tabell 2 specificerade provningsmetoderna är relevanta och om "godkänt resultat" kan ge en indikation på förväntad brukstid på minst 30 år, som anges under avsnitt O21.

Vi förutsätter att beständighetskraven i kriterierna för Svanenmärkt Hållbart beständigt trävirke vid kommande revision anpassas till kraven enligt Tabell 2.

Enligt förslaget tillåts impregnerat virke i produkter som är fast förankrade i marken, dvs användningsklass 4 enligt EN 335. Vi menar att detta är en mycket tveksam begränsning och förslår därför att impregnerat trä åtminstone (jfr även vad som anförs nedan) borde tillåtas för konstruktionsdelar ovan mark (användningsklass 3) som är kritiska från personsäkerhetssynpunkt.

...

(Red.: Vedr. kemikaliekrav till imprægneringsmidler)

Det allra viktigaste enligt vårt förmenande är vilket exponeringsrisk som föreligger för människa och miljö vid användning av behandlad produkt. Innan ett träskyddsmedel kommer ut på marknaden har dessa aspekter noggrant utvärderats på basis av Biociddirektivet (BPR) och av Kemikalieinspektionen (KemI). BPR säkerställer att biocidaktiva ämnen och produkter får släppas ut på marknaden, endast om de utvärderats och bedömts vara acceptabla för användning utan risk för negativ inverkan på människors hälsa eller miljön under hantering, applicering och användning.

Vi menar därför att träskyddsmedel som passerar en sådan utvärdering borde kunna användas utan restriktioner även till produkter som används i ovan markexponeringar, under förutsättning att KemI inte infört någon särskild användningsbegränsning.

En anpassning av Svanenkriterierna till BPR och dess processer tror vi stärker konsumenternas förtroende för att välja hållbara produkter. I förslaget presenterade begränsningar av borsyra, propikonazol och cyprokonazol är därför inte nödvändiga. Om det vid pågående och kommande utvärderingar inom ramen för BPR görs bedömningar att dessa aktiva ämnen inte längre skall tillåtas, så försvinner de per automatik från produkter som finns på marknaden. Ingen åtgärd kommer då heller att behövas för uppdatering av kriteriedokumentet om restriktioner för dessa ämnen införs i BPR/KemI i framtiden.

Av det sagda följer att vi föreslår att den andra punktsatsen under avsnitt O6 utgår.

Oavsett bör ”tungmetaller” strykas, och det räcker att skriva ”Impregnering med biocider...”. En detalj i samma stycke: det heter ”användningsklass”.

Man ska också komma ihåg att mängderna av de ovan nämnda aktiva ämnena i det impregnerade virket är mycket små. Om vi betraktar en löpmeter av dimensionen 28x120 mm och antar 50 % splintved som innehåller träskyddsmedel, baserat på NTR-krav på 10 kg/m³ i klass AB, så rör det sig om max ca 0,09 vikts-% borsyra, max ca 0,0015 vikts% propikonazol och max ca 0,00088 vikts-% cyprokonazol beroende på vilket träskyddsmedel det gäller!

Vi vill också för tydlighets skull poängtera att träskyddsmedel innehållande krom och kreosot inte är aktuella för de konstruktioner som kriteriedokumentet omfattar och kan därför utgå. Dagens träskyddsmedel är baserade på koppar som huvudsakligt aktivt ämne. Enligt preliminära uppgifter från träskyddsmedelstillverkare används i stort sett bara återvunnen koppar till tillverkningen.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Kravet er blevet justeret efter høring bl.a. på baggrund af de indkommende kommentarer. Wood Plastic Composit (WPC) er udtaget af dette krav og i stedet er der indsat krav om standard EN 15534-1 under afsnittet for WPC.

Krav O36 vedr. garanti er ændret, se mere information nedenfor under krav O36.

Kravet er nu justeret således, at NTR AB nu tillades for dele, som tilhører anvendingsunderklasse (sub-class) UC 3.2 ifølge EN 335, dvs. dele som vedbliver med at være våde i lange perioder eller hvor vand kan akkumuleres.

Denne afgrænsning er valgt for at imprægnering med træbeskyttelsesmidler anvendes til de dele i produktet, som er mest udsatte og derfor har størst risiko for at rådne.

Vedr. kemikaliekrav til træbeskyttelsesmidler, så går Svanemærkningen længere end lovgivningen. Ikke alle træbeskyttelsesmidler, som er godkendte ifølge lovgivningen, kan godkendes til Svanemærkede udemøbler, lege- og parkudrustning.

Träbeskyttelsesmidler som anvendes, skal leve op til kemikaliekravene i kapitel 8. Der er dog visse undtagelser for træbeskyttelsesmidler, bl.a. vedr. miljøfareklassificeringer. Nordisk Miljömærkning ønsker at udelukke træbeskyttelsesmidler, samt indgående stoffer i disse, som er klassificeret CRM, indeholder Kandidatliste-stoffer (SVHC), potentielle hormonforstyrrende stoff m.m.

The Federation of the Finnish Woodworking Industries (Puutuoteteollisuus ry):

Enligt förslaget tillåts impregnerat virke i produkter som är fast förankrade i marken, dvs. användningsklass 4 enligt EN 335. Vi menar att detta är en mycket tveksam begränsning och förslår därför att impregnerat trä åtminstone (jfr även vad som anförs nedan) borde tillåtas för konstruktionsdelar ovan mark som är kritiska från personsäkerhetssynpunkt.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömærkning takker for kommentaren.

Se venligst Nordisk Miljömærknings kommentar til Svenska Träskyddsföreningen / Dansk Træbeskyttelse ovenfor.

FINNISH WOOD PRESERVING ASSOCIATION (KESTOPUUTEOLLISUUS ry):

Det är positivt att kraven på beständighet har klargjorts enligt Tabell 2. Kraven spelar en central roll för att kunna dokumentera att en förväntad brukstid på minst 20 år skall uppnås.

Tabell 2 omfattar såvitt vi förstår även träplastkompositer (WPC). Vi överlåter åt expertis inom detta område att ta ställning till om de i Tabell 2 specificerade provningsmetoderna är relevanta och om ”godkänt resultat” kan ge en indikation på förväntad brukstid på minst 30 år, som anges under avsnitt O21.

Vi förutsätter att beständighetskraven i kriterierna för Svanenmärkt Hållbart beständigt trävirke vid kommande revision anpassas till kraven enligt Tabell 2.

Enligt förslaget tillåts impregnerat virke i produkter som är fast förankrade i marken, dvs. användningsklass 4 enligt EN 335. Vi menar att detta är en mycket tveksam begränsning och förslår därför att impregnerat trä åtminstone (jfr även vad som anförs nedan) borde tillåtas för konstruktionsdelar ovan mark som är kritiska från personsäkerhetssynpunkt eller delar är svåra att reparera eller byta ut i efterhand.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömærkning takker for kommentaren.

Se venligst Nordisk Miljömærknings kommentar til Svenska Träskyddsföreningen / Dansk Træbeskyttelse ovenfor.

Svenskt Trä:

Det är mycket positivt att kraven på beständighet har klargjorts enligt Tabell 2. Kraven spelar en central roll för att kunna dokumentera att en förväntad brukstid på minst 20 år skall uppnås.

Tabell 2 omfattar såvitt vi förstår även träplastkompositer (WPC). Vi överlåter åt expertis inom detta område att ta ställning till om de i Tabell 2 specificerade provningsmetoderna är relevanta och om ”godkänt resultat” kan ge en indikation på förväntad brukstid på minst 30 år, som anges under avsnitt O21.

Vi förutsätter att beständighetskraven i kriterierna för Svanenmärkt Hållbart beständigt trävirke vid kommande revision anpassas till kraven enligt Tabell 2.

Enligt förslaget tillåts impregnerat virke i produkter som är fast förankrade i marken, dvs. användningsklass 4 enligt EN 335. Vi menar att detta är en mycket tveksam begränsning och förslår därför att impregnerat trä åtminstone (jfr även vad som anförs nedan) borde tillåtas för konstruktionsdelar ovan mark (användningsklass 3) som är kritiska från personsäkerhetssynpunkt.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

Se vänligst Nordisk Miljömärknings kommentar til Svenska Träskyddsföreningen / Dansk Træbeskyttelse ovenfor.

KOMPAN:

Tungmetalbaseret trygimpregnering over jord (NTR klasse AB) er stadig den mest holdbare og vedligeholdelsesfrie måde at behandle træ på, så et forbud herpå vil give store udfordringer for KOMPAN og sikkert også andre leverandører.

Krav om NTR certificeret trygimpregneret træ kan KOMPAN ikke imødekomme.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

Se vänligst Nordisk Miljömärknings kommentar til Svenska Träskyddsföreningen / Dansk Træbeskyttelse ovenfor.

Lappset Group (Finland):

Impregnation with heavy metals and/or biocides is accepted only for products that are firmly anchored in the ground or other substrates and fall within user class UC 4.

According to our experience, impregnation for load bearing wooden structures is a practical way to ensure long lifetime for (domestic species) wood structures even though technically those are not falling to UC4 per EN335. Impregnation protects the material also beneath the very surface, which is essential in structures under significant wear and tear. Protection merely with painting would require very frequent maintenance painting, which is not feasible in practice. As proper protection of load bearing structures is also safety concern, we consider that impregnation methods for Nordic wood species should be allowed for load bearing structures. Our experience is that AB class is adequate for parts that are not in direct ground contact.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

Se vänligst Nordisk Miljömärknings kommentar til Svenska Träskyddsföreningen / Dansk Træbeskyttelse ovenfor.

Organowood:

Trä impregnerat med biocider har fortfarande dispens att användas “för produkter som är fast förankrade i mark eller andra underlag och inom användarklass UC 4” Föreslår att man gör det tydligare hur man bör använda detta material (NTR A) genom att skriva att det i så fall bör handla om endast markkontakt och mycket undantagsvis. I bakgrundsdocumentationen står det också följande “Som i tidigare kriteriegeneration tillåts virke som är impregnerat med kemiska träskyddsmedel (ofta kopparsalter och biocider) så länge träskyddsmedlen uppfyller kemikaliekraven. Orsaken är främst på att en god beständighet uppnås, att virket är underhållsfritt samt att impregnering innebär lite risk för urlakning av träskyddsmedel till miljön, både vid tillverkning och vid användning.” Det finns flera rapporter visar att kopparbaserade impregneringsmedel lakar ut en hel del. Enligt två rapporter från RISE så kan det ske en urlakning av mellan 15-30% av bl.a kopparsalterna redan första året. (Fältförsök med träskyddsmedel 2006, Edlund et al och Fältförsök med träskyddsmedel 2011, Brelid et al). NTR A bör användas mycket restriktivt då dess användningsområde för just markkontakt innebär att det är på samma nivå som de allra minsta barnen också befinner sig.

Som tabell 2 och förslag på dokumentation av beständighet är utformad i förslaget till nya kriterier så riskerar man att utestänga goda material som testat hållbarhet med oberoende tester som exempelvis EN113.

Bakgrund”Som i tidigare kriteriegeneration tillåts virke som är impregnerat med kemiska träskyddsmedel (ofta kopparsalter och biocider) så länge träskyddsmedlen uppfyller kemikaliekraven. Orsaken är främst på att en god beständighet uppnås, att virket är underhållsfritt samt att impregnering innebär liten risk för urlakning av träskyddsmedel till miljön, både vid tillverkning och vid användning. För att undvika onödig användning av kemiska träskyddsmedel tillåts det enbart på produkter som är fast förankrade i mark eller andra underlag och inom användarklass UC 4.”

Modifierat trä För modifierat trä (termiskt och kemiskt) har Nordiska Träskyddsrådet ett liknande system som för virke behandlat med kemiska träskyddsmedel. Träskyddsklasserna är här NTR Mmod, NTR Amod NTR ABmod och NTR Bmod i enlighet med de användningsklasser som definieras i EN 335. För trä som inte omfattas av NTR:s träskyddsklasser ska provningsresultat enligt etablerade EN-standarder uppvisas för aktuell användningsklass. Provningsresultat Nordisk Miljömärkning 073 / 4.0 24 februari 2020 Utemöbler, lek- och parkutrustning ska utföras och provningsresultat bedömas och utvärderas av oberoende tredjepart med erfarenhet inom beständigt trä.

NTR har själva inte någon produkt som är godkänd enligt deras egna kriterier. Det förefaller underligt att deras kriterier ska få ligga till grund för vilka tester specifikt som ska göras för att uppfylla kraven. Det kan utöver CEN/TS 15083-1 och EN-113 finnas andra tester som kan göras som visar på beständigheten. Vi anser att man bör skriva att det ska vara testat och dokumenterat av ett ackrediterat tredjepartsinstitut. På detta sätt så framtidssäkrar man också reglerna för det fall att det kommer ny teknik för träskydd som inte passar in i gängse mallar. Ett exempel på detta är test för avdunstning vilket torde vara helt onödigt på t.ex

värmebehandlat trä eftersom man där inte tillför något ämne. Det (EN 73) testet riktar främst in sig på bicoder.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

Kravet er blevet justeret efter høring bl.a. på baggrund af de indkommende kommentarer.

Krav O36 vedr. garanti er ændret, se mere information nedenfor under krav O36.

Kravet er nu justeret således, at NTR AB desuden nu tillades for trædele som tilhører anvendingsunderklasse (sub-class) UC 3.2 ifølge EN 335, dvs. dele som vedbliver med at være våde i lange perioder eller hvor vand kan akkumuleres.

Denne afgrænsning er valgt for at imprægnering med træbeskyttelsesmidler anvendes til de dele i produktet, som er mest udsatte og derfor har størst risiko for at rådne.

I det nye krav til trædele med jordkontakt er nu tilføjet, at andre metoder for holdbarhed end dem listede i tabel 2 kan anvendes som, hvis der sendes tilsvarende dokumentation for holdbarhed, som bekræftes af uvildig testinstitut.

Vedr. kemikaliekrav til træbeskyttelsesmidler, så går Svanemærkningen længere end lovgivningen. Ikke alle træbeskyttelsesmidler, som er godkendte ifølge lovgivningen, kan godkendes til Svanemærkede udemøbler, lege- og parkudrustning. Træbeskyttelsesmidler som anvendes, skal leve op til kemikaliekravene i kapitel 8. Der er dog visse undtagelser for træbeskyttelsesmidler, bl.a. vedr. miljøfareklassificeringer. Nordisk Miljömærkning ønsker at udelukke træbeskyttelsesmidler, samt indgående stoffer i disse, som er klassificeret CRM, indeholder Kandidatliste-stoffer (SVHC), potentielle hormonforstyrrende stoff m.m.

Det er korrekt at der kan ske udsivning af kopper fra imprægneret træ. Studier har vist at ca. 10-15% kopper kan lække ud i anvendingsperioden på 20-30 år (Kängsepp, K. et al. 2011. Leaching of commonly used impregnation agents affected by wood properties. / Morsing et. al. 2010: "Comparison of laboratory and semi-field tests for the estimation of leaching rates from treated wood - part 1: above ground (UC 3). IRG/WP 10-50274.). Da Nordisk Miljömærkning har livscyklus baseret krav vil der altid være en samlet vurdering af typer og niveau af krav, som vægtede op imod hinanden. Det betyder her, at hvis man vil anvende fornybare råvarer, nordiske træsorter, have en god holdbarhed af produkterne og at produkterne ikke kræver for meget vedligeholdelse (hvilke forbruger ønsker og hermed er vigtig for at kunne sælge produkterne), så tillades imprægnering i begrænset omfang og med krav til kemikalierne, som anvendes.

4.3.4 Krav kapitel 4 Skivor av högtryckslaminat (HPL)

07 Energikrav för produktion av HPL-skiva

Lappset Group (Sverige):

För skivor av högtryckslaminat, HPL, har energikrav till dess pappers och massa produktion introducerats med en ny beräkningsformel och nya poänggränser för papper och massa. o Vi ser detta som positivt och vår egen tillverkning har redan tagit hänsyn till dessa kriterier i anskaffning av HPL.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

O8 Emissioner i arbetsmiljön vid HPL-produktion

I høringen kom der ingen kommentarer til dette krav.

O9 Träfiber i papier

FSC Denmark:

Requirement where laminate makes up more than 30% by weight of the furniture/fitment as a finished product

This section is designed to a situation where only the paper producer is certified only. We recommend that you include and thereby encourage laminate producer and applicant/manufacture, so it is an official option that the one of those with certification can present documentation through invoice, like you do it in 3.2.2, 3.3.2 and 3.4.1. We also recommend, that you do not allow the laminate manufacturer to be uncertified, as this contains a big risk for losing traceability and ending up with documentation that is difficult to assess. If you still allow please see input about alternative documentation in comment box under 3.3.3, 3.2.2 and 3.4.1 in this document and include this for laminate as well. This also goes for the documentation if the applicant/manufacture is certified.

The requirements for paper in this section only apply to kraft paper. It is not necessary for decor paper and any balance paper to meet the requirements.

Why? We suggest that the requirement also apply for decor and balance paper, as these are available on the markets with certification.

The paper producers must be Chain of Custody certified by the FSC scheme or the PEFC scheme.

We suggest "paper producers/suppliers"

a) 70% of the fibre raw material in the paper must be certified by the FSC or the PEFC scheme

What about the last 30%

b) The paper must be labelled FSC or PEFC Recycled. Alternatively, 70% of the fibre raw material must consist of recycled fibres.

Here you allow the different FSC and PEFC claims, which qualifies for labelling, which we strongly suggest you to do for all other forest based materials as well.

Documentation: Certified wood fibre option a): An invoice between the paper manufacturer and laminate manufacturer showing the purchase of FSC/PEFC certified paper.

Add: through certification claim(s). Also for option B and C

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordic Ecolabelling thanks for the comment.

Decor and balance paper are a small part of the HPL, and Nordic Ecolabelling therefore do not want to have strict certification requirements to these paper types. All the forestry requirements have been evaluated and to some extent changed based on FSC Denmark's comments. See also comment given to FSC Denmark under O3.

KOMPAN:

Træsart og oprindelse af papirmateriale i HPL er ikke mulig for KOMPAN at angive.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Miljø- og Fødevarerministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

Trefiber i papper:

Hvis de resterende 30% procent af papirmassen ikke er hverken genbrug eller certificeret ville det være hensigtsmæssigt, at disse mængder havde krav om FSC eller PEFC 'controlled' eller 'legal wood' standarder. Miljøstyrelsen anbefaler, at de følger kriterierne i O33 standarden for indendørsmøbler og inventar.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Kravet er nu identisk med kravet i kriterierne for Møbler vedr. at den resterende andel skal være FSC/PEFC kontrolleret (FSC controlled wood/PEFC controlled sources).

Træ- og Møbelindustrien:

Træ- og Møbelindustrien beklager at der er indført en forbudsliste over uønskede træarter. Forbudslisten hviler på tilfældige og uvidenskabelige kriterier uden hensyntagen til, at træarterne kan skaffes dokumenterede bæredygtige via anerkendte certificeringsordninger som FSC og PEFC. Listen modarbejder dermed en bæredygtig udvikling i de lande og de lokale skovområder, som har allermost brug for at indtægter fra disse træprodukter. Stik imod hensigten risikerer det at føre til ubæredygtig hugst, salg til opkøbere der ikke stiller krav og ultimativt konvertering af landarealet til landbrugsjord, da skoven ikke bringer lokalbefolkningen værdi fra det træ der kan sælges fra skoven. Træ- og Møbelindustrien opfordrer på det kraftigste til at listen afskaffes og erstattes alene af krav om FSC og PEFC-certificeret træ.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Se venligst Nordisk Miljömärknings kommentar under afsnit 4.3.2 og krav O2 ovenfor.

O10 Utslipp av COD, från pappers- och massaproduktion

I høringen kom der ingen kommentarer til dette krav.

O11 Energikrav till pappers- och massaproduktion

KOMPAN:

Træsart og oprindelse af papirmateriale i HPL er ikke mulig for KOMPAN at angive.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

4.3.5 Krav kapitel 5 Plast og gummi

O12 Information och märkning

KOMPAN:

Märkning af plast iht ISO11469 kan foretages på støbte plastemner, da værktøjet kan tilpasses. Extruderede paneler/plader derimod, som efterfølgende tilpasset i størrelse/længde er det ikke så nemt. Vil en mærkning her på selve emnet kunne udelades og dokumentation på den leverede plasttype kunne være tilstrækkeligt?

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Vi kan forstå, at mærkning for visse plastdele kan være mere vanskelig at lave end for andre dele. Baggrunden for kravet er at mærkningen skal lette sorteringen i affaldshåndteringen, således at genanvendelsen kan øges. Derfor er det vigtigt at selve plastdelene er mærkede, da øvrig information (fx produktdatablad) ikke vil følge plasten når det når affaldsfasen. Men kravet er blevet justeret således, at hvis det er vanskeligt at mærke, så kan det evt. godtages af Nordisk Miljömärkning.

Miljø- og Fødevareministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

Kravet til mærkning af plastik ændres fra, at plastik der vejer 50 g og derover skal mærkes til, at plastik der vejer 100 g og derover skal mærkes. Argumentet herfor er, at man har ændret sorteringsmetode, så der ikke forekommer særlig meget manuel sortering.

MFVM mener ikke, at der er grund til at kravet skal ændres, fordi manuel sortering ikke helt er udfaset, f.eks. PVC skal sorteres jf. lovgivning i hhv. hård og blød PVC, og det vanskeliggøre affaldssorteringen, at det ikke er mærket med plastiktype på produktet og det ikke forventes, at det vil have nogen gavnlig effekt at slække på kravet.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Nordisk Miljømerking har valgt å legge kravet på 100 g, som også er tilsvarende grensen i EU Ecolabels kriterier for møbler. Merking av plastdeler, og særlig mindre plastdeler er mindre relevant enn tidligere fordi manuell sortering i mange tilfeller er erstattet av infrarød sortering eller sortering basert på plastens tetthet i flyt/synk prosesser. Ved manuell sortering er det i all hovedsak større deler som sorteres ut. Derfor er grensen for merking økt fra 50 til 100 g. Upphandlingsmyndighetens krav er under revidering og så vidt Nordisk Miljømerking kjenner til vil denne grensen også økes til 100 g i nye rekommanderede krav.

Novo Tech/Hardwood:

Use of biopolymers:

We consider the use of biopolymers to be unsustainable because we are not convinced by the current ecological balance sheet values or the resource consumption in comparison to conventional polymers (please refer

<https://www.ifbb-hannover.de/files/IfBB/downloads/webinarreihe/20161214->

[Webinar-4_Biowerkstoffs-im-Fokus_Nachhaltigkeit.pdf](#)

Note: We exclude thermal recycling from our consideration because we integrate our products in a multiple material cycle.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordic Swan Ecolabelling thanks for the comment.

A new requirement for raw materials for bio-based polymers have now been added to the criteria. Nordic Ecolabelling recognize that bio-based polymers can be problematic, but that renewable raw materials can also have advantages over fossil raw materials. It is important that there are requirements for the renewable raw materials.

O13 Polyvinylklorid (PVC) och Polyvinylidenklorid (PVDC)

Miljø- og Fødevareministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

Umiddelbart lyder det fint at udvide til andre plastikmaterialer (PVDC), som ligner PVC.

(Cirkulær økonomi og affald) Der bør sikres en ensartethed i mærkningsforudsætninger på tværs af produktgrupper.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

KOMPAN:

Hvordan kan det være PVC slet ikke må indgå? Recycling af PVC er betydeligt forbedret de seneste år, så hvad ligger til grund herfor.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Den primære miljøbelastning fra PVC og PVDC er pga. indholdet af klor, brugen af additiver samt problemer i affaldsfasen. I blød PVC anvendes ftalater. I affaldsfasen udgøre PVC og PVDC et miljøproblem, da det ved afbrænding typiske vil give en større mængde affald end oprindeligt, samt at afbrændingsrestproduktet håndteres som farligt affald. I flere nordiske land er man i dag begyndt at indsamle og genanvende PVC, dette er dog forsat i lille skala, men er stigende ([https://vinylplus.eu/uploads/Leaflets/Recoviny1_05-08-web\(final\).pdf](https://vinylplus.eu/uploads/Leaflets/Recoviny1_05-08-web(final).pdf)). Indholdet af bly og kadmium kan være problematisk i den genanvendte PVC.

O14 Nitrosaminer i gummi

Miljø- og Fødevareministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

Grænseværdierne er lavere sammenholdt med den tilladte koncentration af nitrosaminer og nitroserbare stoffer (hhv. 0,05 mg/kg og 1 mg/kg) i legetøj til børn

under 3 år og legetøj der er beregnet til at blive puttet i munden. Kravet er tilmed uændret fra forrige kriteriegeneration.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

På baggrund af kommentaren er niveauerne i kravet blevet ændret således, at de er tilsvarende tilladte koncentration for legetøj til børn over tre år, som er beregnet til at blive puttede i munden, dvs. henholdsvis 0,05 mg/kg gummi for nitrosaminer og 1 mg/kg vulkaniserat gummi. Dette niveau er forsat strengt, men mere passende for produkterne i disse kriterier.

O15 PAH i plast, silikon och gummi

Miljø- og Fødevareministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

Det nye kriterie er en god idé. Det er dog ikke tydeligt om der er en grænse for den samlede koncentration af mere end en PAH. Det foreslås, at denne er på linje med REACH restriktionen, som omtales i kriteriet, således at den totale koncentration af en eller flere PAH ikke overstiger 0,5 mg/kg.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

I kravteksten og baggrundsteksten er det tydeliggjort at den samlet mængde af de 8 PAH'er desuden ikke må overstige 0,5 mg/kg.

Lappset Group (Sverige):

PAH innehåll i plast, gummi och silikon är ett nytt krav från denna generation, gäller endast utelekredskap. o EN-1176 standarden innehåller samma PAH-krav, vilket innebär att vi på Lappset redan fullföljer dessa krav.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

O16 Recirkulerad/återvunnen plast

Miljø- og Fødevareministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

Det angives, at anvendes der mere end 20 % plast, stilles der krav om, at 50% skal være genanvendt plast. Kriteriet, der udløser krav om genanvendt plast, er ændret fra 10% i tidligere kriteriegeneration til 20% i de reviderede kriterier. Dette kan ses som en lempelse af kravet til indhold af genanvendt plast og baggrunden herfor bør forklares nærmere i baggrundsbeskrivelsen for O16.

MFVM er enig i udvidelsen af definitionen for genanvendt plast (afsnit 3.2), og derfor bør det også beskrives yderligere, hvorfor det netop i kriterium O16 alligevel tillades at bruge preconsumer "genanvendt" plast under visse omstændigheder? Er det branchestandarder, der giver anledning hertil?

Det bör sikres, at den recirkulerede plast ikke stammer fra f.eks. fødevareemballage, og således bedre kunne genanvendes til ny fødevareemballage frem for i nonfoodvarer eller emballage hertil. Det er lige så vigtigt for den cirkulære økonomi, at kvaliteten i genanvendelsen er i fokus. Et krav om 50 % indhold af genanvendt plast må ikke medføre, at f.eks. PET fra drikkevareemballager bliver til emballager til nonfoodvarer frem for ny drikkevareemballage. Man bør tilstræbe cirkularitet også i forhold de genanvendte plasttyper, som indgår i produktionen af legetøj og møbler.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Grænsen for udløsningen af kravet er blevet justeret til mere end 10% plast, således at grænsen er identisk med den tidligere generation af kriterierne samt kriterierne for Møbler, som er lige er blevet publiceret.

Pre-konsument genanvendt plast tillades her da udemøbler, lege- og parkudrustning oftest kræver plast af høj kvalitet for at kunne have en lang levetid, hvilket er en vigtig miljøparameter. Kvaliteten af det indsamlede husholdningsplast er ofte ikke god nok, da den er ofte er for uren i forhold til polymersammensætning. De nordiske leverandører af genanvendt plast granulat arbejder derfor hovedsageligt med pre-konsument genanvendt plast. Ved at tillade pre-konsument genanvendt plast vil møbelproducenter og deres leverandører bliver åbne overfor at anvende andre plastfraktioner end virgin plast. Hvis Nordisk Miljömärkning kan få flere møbelproducenter til at arbejde med genanvendt plast og gøre gode erfaringer med dette, ses det i sig selv som en positiv effekt.

Kravet er dog delt i to efter høringen, således at hvis produktet indeholder mere end 30 vægt-% plast, så skal minimum 15 vægt-% af den genanvendte plast være post-konsument/kommerciel genanvendt plast.

Efter høringen er der desuden indsat at biobaseret plast kan anvendes som alternativ til genanvendt plast.

Upphandlings myndigheten:

I kravet efterfrågas minst 50% återvunnen plast i produkter som består av minst 20% plast. Med återvunnen plast avses pre- och postkonsument/industriell plast. Dokumentationen av kravet hänvisar till bilaga 6, men bör hänvisa till bilaga 7 ”Plast och gummi”. I bilaga 7 finns en fråga om plasten är återvunnen och en tillhörande fråga om mängden återvunnet material. Det saknas en fråga om vad för återvunnen plastråvara leverantören har använt för att komma upp i den av dem angivna andelen återvunnen plast. Det saknas även information om den återvunna plastens kvalitet och renhet.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Bilag 7 er nu blevet justeret.

O17 Kemikalier i återvunnen plast

Miljø- og Fødevarerministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

MFVM bifalder udvidelsen af kravet til indhold af kemikalier i genanvendt plast til at omfatte flere kemikalier. Kravet er harmoniseret med kravet til gulve, hvor de tilføjede, problematiske stoffer ofte ses i recirkulerede råvarer til nye gulvmaterialer (PET og polyester). Miljøstyrelsen føler sig ikke overbevist om at de recirkulerede materialer, som typisk anvendes til gulve også vil være dem, der anvendes til udendørsmøbler og legeredskaber og derfor kan der være andre stoffer, som vil være mere relevant at stille krav til i denne produktgruppe. Nordisk Miljömærkning bør være opmærksomme på dette.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömærkning takker for kommentaren.

Det er blevet vurderet på baggrund af hvilke flammehæmmer, som typisk anvendes i plast (fx i ledninger, elkabler og tilsvarende), at bromeret og kloreret flammehæmmer er de mest anvendte og relevante at sætte krav til. Desuden er det blevet vurderet at det var vigtigt at plasten ikke indeholder tungmetaller.

Det ikke blevet undersøgt om bestemte typer af eller kilder til recirkuleret plast specielt anvendes til udemøbler. Men da både pre- og postkonsument/kommercielt plast tillades samt at kriterierne dækker en del produkttyper, som desuden kan består af dele med forskellige funktioner, har fokus være på stoffer som ønskes undgået med udgangspunkt i kriterierne for Gulve.

4.3.6 Krav kapitel 6 Træplastkompositmaterial – WPC

Wood Plastic Composite (WPC) er et nyt materiale, som introduceres i denne generation af kriterierne.

Miljø- og Fødevarerministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

Wood Plastic Composite.

Det er svært at tyde ud fra baggrundsteksten (O18 og O21) om, det kun er teoretisk, at virksomhederne kan tage materialet tilbage og bruge det i produktionen igen. Om det er teoretisk eller om det fungerer således i praksis i dag, vil det umiddelbart kunne give forbrugerne en udfordring i forhold til, at materialet skal tilbage til denne virksomheden igen, når det engang bliver til affald. Her tænkes især på de private husstande, da de normalt benytter sig af genbrugspladserne. Et sådan materiale vil ikke umiddelbart have sin egen fraktion/container på genbrugspladsen og vil derfor kræve en særskilt aftale aftagerne og genbrugspladserne imellem for at kunne indgå i genanvendelse. Man bør overveje at gøre det mere tydeligt i teksten, hvorvidt det er muligt eller ej, at materialenytiggøre det igen.

Ud fra et cirkulært perspektiv, så har det en betydning, hvorvidt det i praksis kan materialenytiggøres, og hvor mange gange WPC kan cirkulere i systemet før, det vil skulle behandles på anden vis. I denne sammenhæng kunne det være interessant at

vide følgende: såfremt det ikke kan materialenyttiggøres, hvordan skal det så behandles? Forbrænding? Deponi? Dette bør tages med i overvejelserne, da dette kunne være alternativet, hvis man ikke kan materialenyttiggøre affaldet, samt at man på et tidspunkt måske står med affald/materiale, der har cirkuleret de antal gange i systemet via materialenyttiggørelse, som det er muligt, og dermed skal behandles på anden vis.

Man kan overveje om, der bør kigges på kriterierne for WPC løbende i takt med, at markedet for plastgenanvendelse udvikler sig.

MFVM mener under alle omstændigheder ikke, at et produkt der vil skulle deponeres skal kunne opnå et miljømærke.

På baggrund af den nuværende viden om træplastkompositmaterialer og genanvendelsesmulighederne er det MFVMs holdning, at kompositmaterialer af plast og træ ikke skal kunne indgå som et væsentligt materiale (over 5 %) i svanemærkede udemøbler/legeredskaber.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

WPC kan genanvendes til nyt WPC. Det kan genanvendes op til 4-5 gange. I kravet kræves at producenten skal modtage produktionsspild, reklamationer, fejlbestillinger og lignende til genanvendes i produktionen.

Der er nu tilføjet i kravene at WPC skal mærkes med ”kompositmateriale”, samt hovedbestanddelene, således at der i højere grad sikres korrekt affaldssortering.

Hvis plastgenanvendelses situationen ændrer sig, således at post-konsument plast i høj grad kan genanvendes til ren plast, så vil Nordisk Miljömärkning genoptage vurderingen af kravene til plast i WPC eller om WPC skal tillades i disse kriterier.

Vedr. om WPC som affald ender i deponi:

Der er lidt forskellige udmeldinger afhængig af lokale retningslinjer. Nogle steder sker forbrænding og andre steder deponi. WPC består typisk af ca. 40 % plastisk og 50 % træ og 10 % additiver. Træet og typen af plast, som anvendes, giver ikke problemer vedr. forbrænding. Additiver indeholder ikke klor eller tungmetaller, så derfor bør afbrænding her generelt heller ikke være problematisk. At WPC nogle steder deponeres kan være for på et senere tidspunkt at kunne genanvende det, når systemerne bliver mere udviklet, således som man gør med visse typer af plast. Men om det er baggrunden for at WPC nogle steder deponeres, det ved Nordisk Miljömärkning desværre ikke. I Finland arbejder et offentligt affaldsselskab allerede med indsamling af WPC, som genanvendes til nye produkter af en WPC-producent.

Vestre:

3. Produkter av trekomposit

Produkter av trekomposit burde ut av godkjenningen, dette er ikke et bærekraftig materiale. Generelt burde kompositmaterialer behandles med stor skepsis, og separerbarhet og ombruk premieres. Et alternativ er at man inkorporerer material as a service (MaaS) prinsipper, med et økt produktansvarskrav der produsenten står ansvarlig for den enkelte spile av produktet, også end-of-use. Dette forhindrer selvsagt ikke spredning av plast/andre mikropartikler som slites av produktet, noe som skjer med alle materialer, men ikke er et stort problem med naturlig virke.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Det finns olika syn på om WPC har en plats i den cirkulära ekonomin eller inte. WPC ger möjlighet att använda återvunnen post-konsument plast som samlats in från hushållen och som det är svårt att hitta avsättning för i dag. Man kan även betrakta WPC som en återvändsgränd eftersom plast och trä blandas och inte kan separeras i avfallsskedet.

Fördelarna med WPC i Svanenmärkta utemöbler, uteinventarier och lekredskap:

- Det kan argumenteras för att kompositmaterial har en plats i en cirkulär ekonomi eftersom WPC kan återvinnas till nytt kompositmaterial. Recirkulering av plast sker idag inte fullt ut. Här ses en potential i att identifiera produktområden där insamling av plast med lite lägre kvalitet kan återanvändas, i stället för att de går till förbränning och energiutvinning.
- En Svanenmärkt WPC skulle bestå av restprodukter (träfiber) och återvunnen plast. Nordisk Miljömärknings krav kan bidra till en ökad användning av en återvunnen råvara (insamlade konsumentförpackningar) som det är svårare att finna avsättning för. Det finns potential att materialåtervinna mer av förpackningsavfallet och minska på det som förbränns för energiutvinning.
- Det är viktigare att fokusera på att komma væk fra det linjære fløden i produkter som omsætts snabbt än i de produkter som t. ex bullerplank i WPC som är mycket långlivade. WPC har en lång livslängd, vilket är centralt för en cirkulär ekonomi.
- WPC är underhållsfritt och miljöbelastningen under användningsfasen är således i princip obefintlig. Vidare är WPC när det klarar Nordisk Miljömärknings föreslagna krav, även fritt från hälso- och miljöfarliga ämnen.
- Träfiber och termoplast är hård bundna i materialet. Enligt nordiska tillverkare av WPC uppvisar materialet efter 30 år utomhus som plank, inga tecken på slitning eller krackelering. Det innebär att WPC inte är en större källa till spridning av mikroplast än vilken solid plastprodukt utomhus som helst.
- I kriterier för utemöbler ingår andra material som inte kan separeras och materialåtervinnas utan går till förbränning, som exempelvis laminerade material och impregnerat virke.

- Nordisk Miljömärkning ställer stränga krav för att bara de miljömässigt bästa WPC-materialer ska kunna märkas.

I kriterierne findes der krav om at producent skal tilbyde at modtage rester og brugt WPC og anvende det til produktion af ny WPC.

Lappset Group (Sverige):

Nytt material, träplastkomposit (WPC), introduceras och därmed nya kravställningar. Gällande WPC vill vi gärna poängtera att materialet i dess nuvarande form inte nödvändigtvis lämpar sig som material för lekplatsutrustning. Om materialet används, krävs det ingående kännedom om dess hållbarhet i hårt bruk, såsom barnens lek på t ex golvytor tillverkade av WPC. Materialet kan medföra en säkerhetsrisk.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Producenten skal altid sikre at deres produkter lever op til lovkravene, bl.a. vedr. Sikkerhed. I krav O40 i kriterierne er desuden krav til at henholdsvis offentlige og private legepladsudrustninger skal leve på til de nævnte sikkerhedsstandarder beskrevet i kravet. Desuden omfatter kriterierne mange andre typer af produkter end legepladsudrustning, de omfatter bl.a. udemøbler og parkudrustning som fx skure, hvor WPC kan være et aktuelt materiale.

O18 Träfibrer och plast

Miljø- og Fødevareministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

I lighed til PVC, er det vigtigt at mærkningsregler er ensartede på tværs af produktkategorier. Træ/plast komposit kan ikke tillades under O71 for møbler, og det bør således heller ikke tillades for lege- og parkudstyr. Selvom det muliggør genanvendelse af visse svært genanvendelige plastfraktioner (som bruges i WPC'en), så kan det skabe problemer i den fremtidige genanvendelse, såfremt kompositmaterialerne (plasten og træet) ikke kan adskilles. I forhold til affaldshierarkiet er det uhensigtsmæssigt, at kompositmaterialer blive en løsning frem for rene genanvendelsesstrømme, og skal kun ses som en mulighed for plast og træ, der ellers ville have været energiudnyttet.

Såfremt det fortsat vælges, at holde fast i en svanemærkning af træ/plastkompositmaterialer, er det vigtigt at have for øje, at der kan komme miljømæssig bedre håndteringsmetoder for plast, f.eks. ved fortsat udvikling af kemisk genanvendelse. Da der vil være tale om cirkulering af et restprodukt fra den øvrige sortering, skal det sikres, at der ikke cirkuleres miljøskadelige stoffer, som burde have været destrueret ved forbrænding eller bortskaffet til deponi.

Ligeledes bør der være krav til tydelig mærkning af produktet såsom ”Kompositmateriale af træ og plast, sorter IKKE som plast” eller lignende, og at det ikke skal til plastgenanvendelse, som man ellers ville kunne formode på baggrund af udseende. Se også kommentar til O18-O19.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

WPC har en lang holdbarhed og behøver ikke imprægnering eller vedligeholdelsesmidler (maling og olie) hvilket er særligt vigtigt for udendørsprodukter, og dermed vigtig i beslutningen om materialet skal tillades i disse kriterier. For indendørs møbler er der ikke de samme hensyn til vejreksponering og råd, som tilfældet er for produkter i disse kriterier.

Hvis plastgenanvendelses situationen ændrer sig, således at post-konsument plast i høj grad kan genanvendes til ren plast, så vil Nordisk Miljömärkning genoptage vurderingen af kravene til plast i WPC eller om WPC skal tillades i disse kriterier.

Der er nu tilføjet i kravene at WPC skal mærkes med ”kompositmateriale”, samt hovedbestanddelene, således at der i højere grad sikres korrekt affaldssortering.

Organowood:

Vi tycker det är bra med högt ställda krav, såsom 30 års rötskyddsgarant, på en produkt som inte går att separera vid återvinning och som baseras på fossila produkter (om än återvunna). Ett minimikrav man kan ställa på WPC-produkter är att de visar att de är godkända enligt standarden SS EN 15534-1. Vi ställer oss frågande till om de nya kriterierna tar tillräcklig hänsyn till eventuell urlakning av mikroplaster från produkterna? I Svanens bakgrundsdokument till de nya kriterierna står det att “enligt nordiska tillverkare av WPC uppvisar materialet efter 30 år utomhus som plank, inga tecken på slitning eller krackelering. Det innebär att WPC inte är en större källa till spridning av mikroplast än vilken solid plastprodukt utomhus som helst.” Finns det också oberoende tester som styrker detta?

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Der er nu indsat krav til at WPC skal leve op til standard EN 15534-1.

Nordisk Miljömärkning har desværre ikke kunnet finde yderligere information vedr. evt. mikroplast fra WPC.

Novo Tech/Hardwood:

Use of recycle:

We use plastics from unique industrial use at a high percentage. We cannot use postconsumer plastics because we integrate our products into a multiple material cycle and the quality of post-consumer plastics (polymer chains that are too short!) does not allow this.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordic Swan Ecolabelling thanks for the comment.

In the requirement a maximum of 25% of pre-consumer/ commercial plastic is allowed, so not all the plastic have to be post-consumer. One of the main arguments for allowing WCP in the first place was that it must contain a large amount of post-consumer plastic, which is difficult to use for other purposes today.

O19 Återvunnen plast

Miljø- og Fødevarerministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

Det er de separeringstyper, som typisk anvendes, så det er et fint krav, som ikke er umuligt at honorere.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

O20 Tillsatser

I høringen kom der ingen kommentarer til dette krav.

O21 Övriga krav på WPC

KOMPAN:

O21 a

WPC paneler i Kompan er massive for at øge styrke og holdbarhed, så krav om hule profiler kan ikke imødekommes her.

O21 b

Vi ved ikke om 30 års garanti mod råd er muligt, da det jo i den grad afhænger af det klima det står i samt graden er vedligehold/rengøring og hvor meget det bliver brugt og dermed "forurenet" med fedt/olie. Vi giver selv 10 år generel garanti.

O21 c

Returnering er materiale til producent bør ikke være et krav, men kun en mulighed, hvis det er logistikens forsvarligt.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Krav om hulhed er nu blevet fjernet på baggrund af høringskommentarer.

Krav om garanti beholdes da holdbarheden er et af de vigtigste aspekter ved WPC samt at nogle producenter allerede giver garanti på 30 år. Men kravet er blevet flyttet til kravet for garanti/produktes livslængde samt er nu et generelt garantikrav og ikke specifikt vedr. råd.

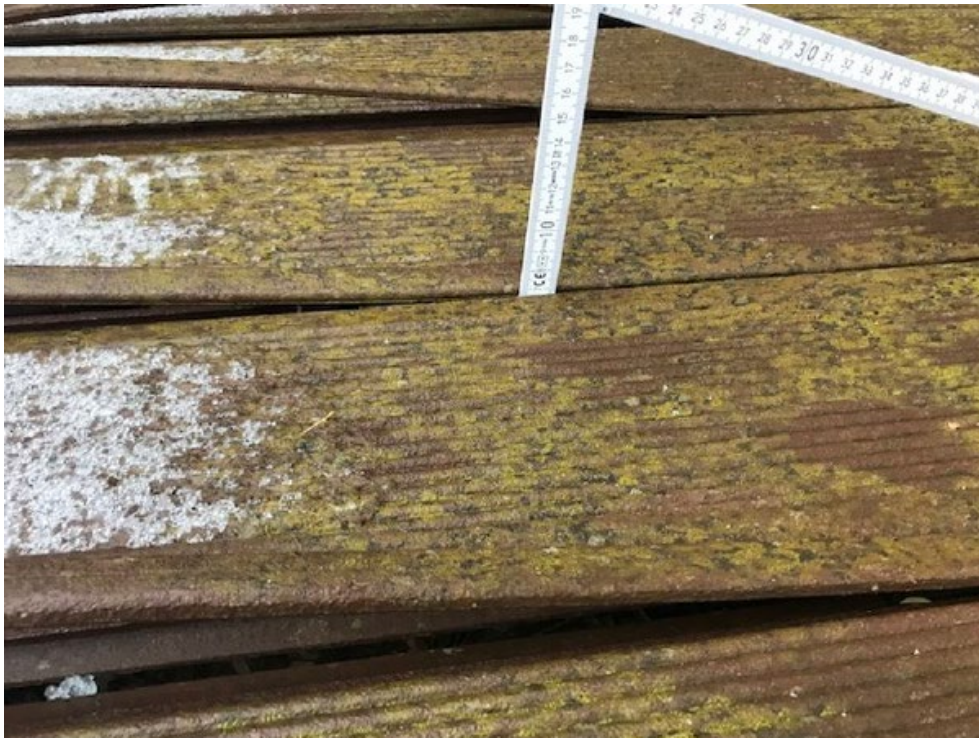
Kravet om mulighed for returnering af rest- og affalds-WPC og genanvendes i produktion beholdes, da det er vigtigt i en cirkulær økonomi.

Novo Tech/Hardwood:

- Bilde material «Beanstandungen.. « -- som dokumentasjon at hullkammer WPC systemer har elementare mangler som fører til totalskader.
- 2 pdf-filer med bilde-bevis at hullkammer WPC ikke fungerer .

Dokumentasjon for at hullkammer ikke fungerer og fører til totalskader innen kort tid er allmenn viten i bransjen både i Skandinavia og sentral Europa. Tretek i Oslo kan sikkert bekrefte dette ved at har vært kalt inn til reklamasjoner.

Med mail fra forrige uke og dagens er innspill fra WPC produsent Novo-Tech i Tyskland foreløpig avsluttet iht. til høring for reviderte miljøkrav for svanemerkete utemøbler, leke- og parkutstyr. Våre bidrag er sent innen høringsfristen og vi går ut fra at vår dokumentasjon fører til en uforutinntatt behandling av WPC som produkt generelt og Novo-Tech sine produkter spesielt. Produktgruppe WPC har hatt en rivende utvikling som på ingen måte gjenspeiles i dere krav.

The product must be hollow:

The construction situation in the Scandinavian countries must be considered. In the event of faults, water can accumulate in the hollow chambers. When frost occurs, depending on the level of water in the hollow chamber, the bridges will be damaged (frost blasting). The thermal expansion due to the external temperature change then leads to damage to the board (see attachment).

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Krav om hulhed er nu blevet fjernet på baggrund af høringskommentarer. Nogle af kravene til WPC er desuden blevet ændret, bl.a. er der nu krav om generel garantitid på WPC og der er krav om at det testes ifølge standard EN 15534-1. Det skal også for en god ordens skyld nævnes at terrassebrædder ikke kan Svanemærkes ifølge disse kriterier, men kan dog indgå som dele i et produkt fx en legepladsudrustning.

4.3.7 Krav kapitel 7 Metall

O22 Andel återvunnen metall

KOMPAN:

Krav til brug af recirkuleret aluminium vil skabe store udfordringer, idet kvalitet og legeringstype vil være uspecificeret som vil skabe stor usikkerhed for holdbarhed, styrke og kvalitet samt indhold af uønskede stoffer.

Kravene gælder for produkter med et samlet indhold af metal på >30%.

Det ville være formålstjenligt, hvis de enkelte metaller blev separeret, så der skulle være mere end 30% stål for at kravet til stål effektueres og tilsvarende mere end 30% aluminium. 70% genanvendelse af stål er industristandarden for svejsbart stål, men når der regnes med en samlet mængde, og man ikke kan bruge genanvendt aluminium skal man over 70% for genanvendt stål – det vil være meget svært at skaffe.

I visse situationer er det være vanskeligt at benytte genanvendt aluminium.

Eksempelvis kræves der meget specifikke legeringer til trykstøbning. Her stilles der store krav til legeringernes renhed, hvorfor det er svært at bruge genanvendt. Det samme gælder indhold af bly. Hvis vi vil opnå max. 100 ppm må vi tage udgangspunkt i nyt aluminium, da genanvendt ofte indeholder bly.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Kravet er efter høring blevet delt i to, således at der er separate krav til henholdsvis stål og aluminium. Aktivering af kravene sker når produktet indeholder henholdsvis 30 vægt-% stål eller 10 vægt-% aluminium. For både stål og aluminium er der indført alternativer til andel genanvendt metal, således at man nu i stedet for har mulighed for at leve op til kravene ved at dokumenterer de nye krav til primære metalproduktion.

Træ- og Møbelindustrien:

Kravet om 70 % genbrugsstål er formentlig højere end markedet kan honorere og risikerer dermed at udelukke især mindre virksomheder og gøre det vanskeligt at overholde kravene for selv store virksomheder. Vi opfordrer til at sænke ambitionen på dette område.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Se venligst ovenstående svar.

Vestre:

1. Andel resirkulert i stålet (O22)

Vestre opererer i dag med 20% post-consumer scrap i stålet som sources fra nordiske kilder. Vi opererer også med en livstidsgaranti mot rust, BAT for å oppnå dette er varmforsinking av svartstålet. For at det varmforsinkede stålet skal være mottakelig for pulverlakk kreves et svært spesifikt silisiuminnhold. En større andel av scrap vil gjøre det vanskeligere å treffe denne, som igjen vil gjøre produktene mindre motstandsdyktige, og større usikkerhet rundt livstidsgarantien. Vestre innser imidlertid at resirkulert virke er veien videre, så man er villige til å strekke seg for å nå dette. I lys av at Vestre er første bestiller av Hybrit-stål fra SSAB som vil være verdens første fossilfrie stål ønsker vi derfor at man legger seg på en andel resirkulert på 40%. Dette er da en dobling, så det blir fortsatt ekstremt vanskelig å treffe korrekt innhold for å opprettholde livstidsgarantien, mer om hvorfor dette er negativt også for miljøbevegelsen under punkt to. Vi mener altså at en dobling av resirkulert-andelen er offensivt nok, og at en økning ut over dette snarere vil skade miljøavtrykket grunnet en reduksjon i levetid. På sikt ønsker vi likevel å utfordres, men dette må tas stegvis – ikke i et jafs på 3,5x utgangspunktet. Vi ønsker derfor også å argumentere for en 3 års innkjøringsperiode, gjerne med delmål på veien

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Se venligst ovenstående svar til KOMPAN.

Norsk Hydro:

Hydro recommends, in analogy with the FSC certification for wood and wooden components, to have a similar requirement for aluminium parts: Chain of custody certification - the applicant/manufacturer of the aluminium components (profiles, sheets) must have ASI (Aluminium Stewardship Initiative) Performance Standard and Chain of Custody certifications. At least 70% of the aluminium materials (profiles, sheets) used in the Nordic Swan Ecolabel product must be certified in compliance with the principles and criterias of ASI.

Comment to 3.7.3 Recycled metal, definition of recycled metal:

Nordic Ecolabel refers to the definition of recycled metal given in ISO 14021, where recycled metal is defined as both pre-consumer and post-consumer.

Hydro recommends to a) Include a criteria where the share of pre-consumer and post-consumer is stated, and 2) Include a maximum level for the CO2 footprint of the material

- a) Pre-consumer scrap is left over from production and has never been in use, whereas post-consumer scrap has served its life as another product. By not segregating between pre-consumer scrap and post-consumer scrap, producers are able to use billets with a high CO2 footprint, deliberately produce a high amount of waste, re-melt the waste and meet the criteria

from Nordic Ecolabel of a certain percentage of recycled content. This way, the consumers may think they are buying an environmentally friendly product with a high degree of recycled content, whereas the situation is that the total environmental footprint is higher because the material has actually been produced twice; first as waste, then re-melted and turned into recycled content.

- b) With regards to the CO2 footprint, Hydro recommends to include a criteria where the maximum level for the CO2 footprint of the material is included. If the overall ambition of the Nordic Ecolabel is to push for greener products with a lower environmental footprint, the CO2 footprint of the material is of high importance. Today, aluminium can contain a CO2 footprint per kg ranging from 20 kg CO2/kg aluminium to the 2.3 kg CO2/kg aluminium. By including criteria for a maximum level for the CO2 footprint, the total CO2 footprint of the finished product can be reduced by several percent.

Based on above mentioned inputs, Hydro recommends the text below to be included in the updated criterias for furniture and fitments. Please also consider to include the aspects mentioned regarding O2 Renewable and/or recycled and/or reused materials in the product, as well as introducing ASI as a component in the criterias.

3.7.3 Recycled metal

The requirement applies if the product contains more than 30% metal by weight.

070 Percentage of recycled metal

It is possible to document the percentage of recycled metal using either alternative 1 or 2.

Alternative 1:

70% by weight of aluminium and 70% by weight of steel must be recycled*.

Alternative 2:

Together, aluminium and steel must meet the following requirement for the percentage of recycled* metal:

$\text{recycledAL} * \text{kgAl} + \text{recycledSteel} * \text{kgSteel} \text{ equal/or above } 0.70 * \text{kgAl} + 0.7 * \text{kgSteel}$

Where:

kgAl and kgSteel are the weight of aluminium and steel respectively in kg

recycledAL and recycledSteel are the percentage of recycled aluminium and steel respectively which must be stated as a number between 0 and 1 (corresponding to 1% and 100%).

The smelter must declare the percentage of recycled material used in production. An annual average for the smelter is accepted.

The supply chain must be stated and there must be traceability all through supply chain, from the smelter to the finished product, so that the percentage of recycled materials is guaranteed along the entire supply chain.

Information about recycled materials must be shown on the invoice or be documented with a declaration from the supplier about the percentage of recycled materials.

The supplier can confirm the percentage of recycled materials in its products by providing an overview of the quantity of recycled materials purchased and the quantity sold. There must be an agreement between the supplier and the manufacturer of the Nordic Ecolabel production that the recycled material is sold to the Nordic Ecolabel production.

**Recycled metal defined as both pre-consumer and post-consumer, c.f. the definition given in ISO 14021, however share of post-consumer must be minimum 20% of the total volume of recycled metal*

The percentage of recycled metal in the product, including share of pre-consumer and post-consumer, must be stated. A declaration from the smelter of the percentage of recycled metal used in its production (on an annual basis). Supply chain traceability must be documented, e.g. as a flowchart. The percentage of recycled metal in the supply chain must be documented, e.g. with information on the invoice or a declaration from the supplier. The percentage of recycled content for Al can be documented with the certification Hydro CIRCAL.

In addition, the average CO2 footprint of the aluminium material must not exceed 6.7 kg CO2/kg metal (cradle to gate value).

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Se venligst ovenstående svar til KOMPAN. I de nye alternative krav til andel genanvendt metal, er der bl.a. mulighed for at dokumenter kravet ved ASI-sporbarhedscertifikat.

Søve/Tibnor:

- Vil dere kunne levere oss de samme produktene som i dag men med stål fra europeiske verk med tilstrekkelig re-sirkuleringsandel?
Både Outokompu og Aperam leverer materialer der 80% av produksjonen deres består av resirkulert materiale som føde til smelten.

- Hvilken effekt vil dette eventuelt ha på prisen?

Europeiske materialer er klart mer kostbare enn materialer fra Asia. Det er vanskelig å gi et nøyaktig estimat, coil blir ikke nødvendigvis dyrere, men profiler og lange produkter vil være betydelig dyrere.

Valutaen gjør det også noe vanskelig å gi korrekte priser, men det vil nok ligge 10-25% høyere i pris enn per i dag. Presiserer at dette kun er et estimat.

- Er det tilstrekkelig med re-sirkulert stål tilgjengelig i markedet hvis etterspørselen etter dette øker over hele linja?
Det skal ikke være noe problem å dekke Søve sitt behov for materialer. Det er tilstrekkelig re-sirkulert stål i markedet for dette.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljømærkning takker for kommentaren.

Se venligst ovenstående svar til KOMPAN.

Jernkontoret:

Jernkontoret avstyrker forslaget till skärpt krav på andel återvunnen metall i utemöbler, lek- och parkutrustning som innehåller > 30 vikt-% metall från 20 % till 70%. Orsaken till detta är att ett sådant krav inte kommer att leda till ökad insamling och tillgång till skrot att tillverka nytt stål av, då efterfrågan på stål under lång tid kommer att vara långt större än tillgången på skrot på en global marknad. Kriteriet kommer att leda till att endast skrotbaserade tillverkare av stål kommer att premieras oavsett dess miljöprestanda och att inga malmproducerade tillverkare av stål kommer att kunna leverera till Svanenmärkta utemöbler, lek- och parkutrustningar oavsett den stålproducentens miljöprestanda. Inom ganska snar framtid planerar SSAB att kunna producera fossilfritt stål med järnmalm som råvara vilket kommer att innebära en stor och viktig omställning för stålindustrin. Att stål tillverkat enligt denna klimatsmarta tillverkningsprocess inte skulle kunna användas i Svanenmärkta produkter ger helt fel signaler om stålprodukters miljöprestanda.

Jernkontoret anser också att data från tredjepartsgranskade livscykelbaserade miljövarudeklarationer eller Product Environmental Footprints (PEF) från de två nu existerande produktionsmetoderna (malmbaserad respektive skrotbaserad tillverkning) skulle kunna utgöra underlag om man vill premiera de bästa ståltillverkarna från miljösynpunkt i en Svanenmärkning av utemöbler, lek- och parkutrustning. Samtidigt bör endast ståltillverkare med samma produktionsmetod (malmbaserad respektive skrotbaserad) jämföras med varandra, liksom endast stålmaterial som har samma tekniska egenskaper/funktion (t.ex. kolstål respektive rostfritt stål).

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljømærkning takker for kommentaren.

Se venligst ovenstående svar til KOMPAN.

Nordic Parks Sverige:

O22 pt.1

Vi anser att återvinningskraven för stål, 70% av ingående material enligt O22 pt.1 missgynnar de svenska stålföretag som för tillfället håller på att utveckla sin tillverkning mot en mer hållbar process då dessa blir helt uteslutna ur kedjan om dessa ej är lämpliga att använda enligt svanen. Vi anser att denna gräns behöver sänkas till en mer hållbar nivå för att gynna svenska stålföretag som har ett hållbart fokus.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

Se vänligst ovanstående svar till KOMPAN.

Saferoad Smekab:

Vår produktion och våra produkter är till stor del baserade på stålrör. Under snart 10 års tid, har vi jobbat med att ersätta traditionella stålrör med rör tillverkade av stål med högre hållfasthet. Genom detta arbete har rörens godstjocklekar kunnat reducerats och genom detta även behovet av stålråvara för rören. I praktiken har detta arbete inneburit att vi minskat det inköpta tonnaget av stålrör med c:a 1000 ton/år, vilket i sin tur innebär stora vinster i hela produktframställningskedjan, allt från stålverket till slutkunden.

Att öka halten återvunnet material i råmaterialen är en naturligt för att uppnå cirkulära flöden. Bekymret för oss är att ingen av våra leverantörer av stålrör, idag kan offerera rör innehållande garanterat 70 % återvunnet material. De allra flesta rörtillverkare i Europa, har ingen egen ståltillverkning utan råvaran till rörproduktionen (coils) köps från ett antal olika stålverk, beroende på tillgång och efterfrågan. Utbudet begränsas ytterligare av att vi nästan uteslutande använder rör med högre hållfasthet.

I dialogerna med våra intressenter poängteras vikten av att vi använder oss av lokala leverantörer. Lokalt är ett relativt begrepp och självklart beroende på vilken slags produkt som ska köpas in och var dessa leverantörer finns lokaliserade. Men för oss är det därför otänkbart att söka sig utanför EU, för köpa rör. Med anledning av detta anser vi att en höjning från 20 % till 70 % återvinningsgrad kräver längre tid än 1 år, för att kunna anpassa sig till de nya kraven. Coronaviruspandemin innebär dessutom att möjligheten till olika former av investeringar för närvarande är väldigt osäkra.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

Se vänligst ovanstående svar till KOMPAN.

Lappset Group (Sverige):

För metall har krav om andel återanvänd metall skärps. o Vi på Lappset ser positivt till detta krav. I vår egen produktion av utrustning av metall använder vi redan metallråvara där andelen återvunnen metall överskrider det europeiska genomsnittet och metallavfallet från produktionen är 100 % återvunnet. Vi kommer att fortsätta utvecklingen i den mån teknologin möjliggör. Vi vill också poängtera att

all metall som används i Lappsets produkter är återvinningsbar och vi återvinner all överbliven metall i enlighet med miljölagstiftningen.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

Se vänligst ovanstående svar till KOMPAN.

4.3.8 Kapitel 8 Kemikaliekrav

Miljø- og Fødevarerministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

Forureninger er defineret som indholdsstoffer i det færdige kemiske produkt med koncentrationer under 100 ppm. MFVM lægger vægt på, at konserveringsmidler i råvarer (fx maling/lak/lim) uanset koncentration, indgår i beregningen af den endelige koncentration af et konserveringsmiddel, fx methyl-isothiazolinon.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer.

Definitionen för ingående ämnen: alla ämnen i den Svanenmärkta produkten, inklusive tillsatser (t.ex. konserveringsmedel och stabilisatorer) i råvarorna. Ämnen som är kända för att frigöras från ingående ämnen (t.ex. formaldehyd, arylamin, in situ-genererade konserveringsmedel) betraktas också som ingående ämnen. Konserveringsmedel är alltså ingående ämnen och inte föroreningar, som begränsas även i krav O26, vilket inkluderar methyl-isotiazolinon.

Svenska Träskyddsföreningen / Dansk Træbeskyttelse:

Hänvisning görs på flera ställen till kapitel 11. Detta kapitel saknas, och hänvisning ska i stället göras till kapitel 8.

Liksom andra miljömärkningssystem lägger Svanen stor vikt vid innehållet av kemikalier i produkter som används för träskyddsbehandling, ytbehandling, limning m fl. Stort fokus läggs på ”inneboende” egenskaper hos aktuella kemikalier. Vi har inga synpunkter på relevansen av detta för andra kemikalier än träskyddsmedel. För dessa menar vi att ”inneboende” egenskaper hos ingående aktiva ämnen bara är en del av potentiell inverkan på hälsa och miljö. Det allra viktigaste enligt vårt förmenande är vilket exponeringsrisk som föreligger för människa och miljö vid användning av behandlad produkt. Innan ett träskyddsmedel kommer ut på marknaden har dessa aspekter noggrant utvärderats på basis av Biociddirektivet (BPR) och av Kemikalieinspektionen (KemI). BPR säkerställer att biocidaktiva ämnen och produkter får släppas ut på marknaden, endast om de utvärderats och bedömts vara acceptabla för användning utan risk för negativ inverkan på människors hälsa eller miljön under hantering, applicering och användning.

Vi menar därför att träskyddsmedel som passerar en sådan utvärdering borde kunna användas utan restriktioner även till produkter som används i ovan markexponeringar, under förutsättning att KemI inte infört någon särskild användningsbegränsning.

En anpassning av Svanenkriterierna till BPR och dess processer tror vi stärker konsumenternas förtroende för att välja hållbara produkter. I förslaget presenterade begränsningar av borsyra, propikonazol och cyprokonazol är därför inte nödvändiga. Om det vid pågående och kommande utvärderingar inom ramen för BPR görs bedömningar att dessa aktiva ämnen inte längre skall tillåtas, så försvinner de per automatik från produkter som finns på marknaden. Ingen åtgärd kommer då heller att behövas för uppdatering av kriteriedokumentet om restriktioner för dessa ämnen införs i BPR/KemI i framtiden.

Av det sagda följer att vi föreslår att den andra punktsatsen under avsnitt O6 utgår.

Oavsett bör ”tungmetaller” strykas, och det räcker att skriva ”Impregnering med biocider...”. En detalj i samma stycke: det heter ”användningsklass”.

Man ska också komma ihåg att mängderna av de ovan nämnda aktiva ämnena i det impregnerade virket är mycket små. Om vi betraktar en löpmeter av dimensionen 28x120 mm och antar 50 % splintved som innehåller träskyddsmedel, baserat på NTR-krav på 10 kg/m³ i klass AB, så rör det sig om max ca 0,09 vikts-% borsyra, max ca 0,0015 vikts% propikonazol och max ca 0,00088 vikts-% cyprokonazol beroende på vilket träskyddsmedel det gäller!

Vi vill också för tydlighets skull poängtera att träskyddsmedel innehållande krom och kreosot inte är aktuella för de konstruktioner som kriteriedokumentet omfattar och kan därför utgå. Dagens träskyddsmedel är baserade på koppar som huvudsakligt aktivt ämne. Enligt preliminära uppgifter från träskyddsmedelstillverkare används i stort sett bara återvunnen koppar till tillverkningen.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

Kravteksten er blevet justeret vedr. henvisninger til kapitel 8 i stedet for kapitel 11.

”Tungmetaller” bevares i kravteksten ”impregnering med tungmetaller och/eller biocider”, for at sikre at kravet dækker træbeskyttelsesmidler både med og uden tungmetaller, samt med og uden biocider.

Stavning af ”användningsklass” er rettet.

Yderligere vedr. kemikaliekrav til imprægneringsmidler, se under krav O6 ovenfor.

The Federation of the Finnish Woodworking Industries (Puutuoteteollisuus ry):

Svanen lägger stor vikt vid innehållet av kemikalier i produkter som används för träskyddsbehandling. Stort fokus läggs på ”inneboende” egenskaper hos aktuella kemikalier. Vi anser att det är viktigare att bedöma risken för exponering för kemikalier vid användning av slutprodukten.

Innan ett träskyddsmedel kommer ut på marknaden har dessa aspekter noggrant utvärderats på basis av Biociddirektivet (BPR) och av finska Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes). BPR säkerställer att biocidaktiva ämnen och produkter får släppas ut på marknaden, endast om de utvärderats och bedömts vara acceptabla för

användning utan risk för negativ inverkan på människors hälsa eller miljön under hantering, applicering och användning.

Träskyddsmedel som passerar en sådan utvärdering borde kunna användas utan restriktioner även till produkter som används i ovan markexponeringar, under förutsättning att nationell myndighet inte infört någon särskild användningsbegränsning.

En anpassning av Svanenkriterierna till BPR och dess processer tror vi stärker konsumenternas förtroende för att välja hållbara produkter.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

Se vänligst Nordisk Miljömärknings kommentar til Svenska Träskyddsföreningen / Dansk Træbeskyttelse ovenfor.

FINNISH WOOD PRESERVING ASSOCIATION (KESTOPUUTEOLLISUUS ry):

Hänvisning görs till kapitel 11. Detta kapitel saknas, och hänvisning ska i stället göras till kapitel 8.

Svanen lägger stor vikt vid innehållet av kemikalier i produkter som används för träskyddsbehandling. Stort fokus läggs på ”inneboende” egenskaper hos aktuella kemikalier.

Vi anser att det är viktigare att bedöma risken för exponering för kemikalier vid användning av slutprodukten.

Innan ett träskyddsmedel kommer ut på marknaden har dessa aspekter noggrant utvärderats på basis av Biociddirektivet (BPR) och av finska Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes). BPR säkerställer att biocidaktiva ämnen och produkter får släppas ut på marknaden, endast om de utvärderats och bedömts vara acceptabla för användning utan risk för negativ inverkan på människors hälsa eller miljön under hantering, applicering och användning.

Träskyddsmedel som passerar en sådan utvärdering borde kunna användas utan restriktioner även till produkter som används i ovan markexponeringar, under förutsättning att nationell myndighet inte infört någon särskild användningsbegränsning.

En anpassning av Svanenkriterierna till BPR och dess processer tror vi stärker konsumenternas förtroende för att välja hållbara produkter. I förslaget presenterade begränsningar av borsyra, propikonazol och cyprokonazol är därför inte nödvändiga. Om det vid pågående och kommande utvärderingar inom ramen för BPR görs bedömningar att dessa aktiva ämnen inte längre skall tillåtas, så försvinner de per automatik från produkter som finns på marknaden. Ingen åtgärd kommer då heller att behövas för uppdatering av kriteriedokumentet om restriktioner för dessa ämnen införs i BPR framtiden.

Av det sagda följer att vi föreslår att den andra punktsatsen under avsnitt O6 utgår. Oavsett bör ”tungmetaller” strykas, och det räcker att skriva ”Impregnering med biocider....”.

Man ska komma ihåg att mängderna av de ovan nämnda aktiva ämnena i det impregnerade virket är mycket små. Om vi betraktar en löpmeter av dimensionen 28x120 mm och antar 50 % splintved som innehåller träskyddsmedel, baserat på NTR-krav på 10 kg/m³ i klass AB, så rör det sig om max ca 0,09 vikts-% borsyra, max ca 0,0015 vikts% propikonazol och max ca 0,00088 vikts-% cyprokonazol beroende på vilket träskyddsmedel det gäller.

Vi vill för tydlighets skull poängtera att träskyddsmedel innehållande krom och kreosot inte är aktuella för de konstruktioner som kriteriedokumentet omfattar och kan därför utgå. Dagens träskyddsmedel är baserade på koppar som huvudsakligt aktivt ämne.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

Se vänligst Nordisk Miljömärknings kommentar til Svenska Träskyddsföreningen / Dansk Træbeskyttelse ovenfor.

Svenskt Trä:

Hänvisning görs på flera ställen till kapitel 11. Detta kapitel saknas, och hänvisning ska i stället göras till kapitel 8.

Liksom andra miljömärkningssystem lägger Svanen stor vikt vid innehållet av kemikalier i produkter som används för träskyddsbehandling, ytbehandling, limning m fl. Stort fokus läggs på ”inneboende” egenskaper hos aktuella kemikalier. Vi har inga synpunkter på relevansen av detta för andra kemikalier än träskyddsmedel. För dessa menar vi att ”inneboende” egenskaper hos ingående aktiva ämnen bara är en del av potentiell inverkan på hälsa och miljö. Det allra viktigaste enligt vårt förmenande är vilket exponeringsrisk som föreligger för människa och miljö vid användning av behandlad produkt. Innan ett träskyddsmedel kommer ut på marknaden har dessa aspekter noggrant utvärderats på basis av Biociddirektivet (BPR) och av Kemikalieinspektionen (KemI). BPR säkerställer att biocidaktiva ämnen och produkter får släppas ut på marknaden, endast om de utvärderats och bedömts vara acceptabla för användning utan risk för negativ inverkan på människors hälsa eller miljön under hantering, applicering och användning.

Vi menar därför att träskyddsmedel som passerar en sådan utvärdering borde kunna användas utan restriktioner även till produkter som används i ovan markexponeringar, under förutsättning att KemI inte infört någon särskild användningsbegränsning.

En anpassning av Svanenkriterierna till BPR och dess processer tror vi stärker konsumenternas förtroende för att välja hållbara produkter. I förslaget presenterade begränsningar av borsyra, propikonazol och cyprokonazol är därför inte nödvändiga. Om det vid pågående och kommande utvärderingar inom ramen för BPR görs bedömningar att dessa aktiva ämnen inte längre skall tillåtas, så försvinner de per automatik från produkter som finns på marknaden. Ingen åtgärd kommer då heller att behövas för uppdatering av kriteriedokumentet om restriktioner för dessa ämnen införs i BPR/KemI i framtiden.

Av det sagda följer att vi föreslår att den andra punktsatsen under avsnitt O6 utgår.

Oavsett bör ”tungmetaller” strykas, och det räcker att skriva ”Impregnering med biocider....”. En detalj i samma stycke: det heter ”användningsklass”.

Man ska också komma ihåg att mängderna av de ovan nämnda aktiva ämnena i det impregnerade virket är mycket små. Om vi betraktar en löpmeter av dimensionen 28x120 mm och antar 50 % splintved som innehåller träskyddsmedel, baserat på NTR-krav på 10 kg/m³ i klass AB, så rör det sig om max ca 0,09 vikts-% borsyra, max ca 0,0015 vikts% propikonazol och max ca 0,00088 vikts-% cyprokonazol beroende på vilket träskyddsmedel det gäller!

Vi vill också för tydlighets skull poängtera att träskyddsmedel innehållande krom och kreosot inte är aktuella för de konstruktioner som kriteriedokumentet omfattar och kan därför utgå. Dagens träskyddsmedel är baserade på koppar som huvudsakligt aktivt ämne. Enligt preliminära uppgifter från träskyddsmedelstillverkare används i stort sett bara återvunnen koppar till tillverkningen.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

Se vänligst Nordisk Miljömärknings kommentar til Svenska Träskyddsföreningen / Dansk Træbeskyttelse ovenfor.

Jernkontoret:

Jernkontoret har efter fråga fått bekräftat att inget av de krav som beskrivs i detta avsnitt gäller de legeringsämnen som ingår i stål. Jernkontoret önskar att detta förtydligas i kapitel 8 i samband med tabellerna O23/O24.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

Det er nu mere tydeliggjort i starten af kapitel 8 at metalbelægninger er undtaget de generelle kemikaliekrav. Undtagelsen er dog ikke indsat i hvert af kravene under afsnittet for generelle kemikaliekrav, da også andet er undtaget for disse krav, hvilket er beskrevet i starten af kapitel 8. Hermed vil der blive en lang tekst under hvert af kravene i afsnittet for de generelle kemikaliekrav.

Desuden er der indsat nyt krav til at metaltyperne kobber, tin, bly og kadmium ikke må anvendes som materialer i produkterne. Her fremgår at metallegeringer i rustfrit stål er undtaget.

Outokumpu:

I kapitel 8 saknas ett förtydligande att stål och dess legeringsämnen inte är kemiska produkter som omfattas av de allmänna kraven. Tex. Kravet omfattar inte process- eller hjälpkemikalier som smörjolja och rengöringsmedel samt i produkten ingående stål med legeringsämnen.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

Se venligst overstående svar.

Lappset Group (Sverige):

Kemikaliekraven har i flera avseenden uppdaterats, förtydligats och skärpts. För ytbehandling av metall har förbud om kadmium, bly, krom och nickel samt deras föreningar införts. Vi ser positivt till dessa krav i och med att dessa kemikalier inte ingår i den ytbehandling av metall som vi använder.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

O23 Klassificering av kemiska produkter

Miljø- og Fødevareministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

Generelt bør kemikalier der anvendes ikke være en hindring for genanvendelse. I forhold til konserveringsmidlerne bronopol, CMIT/MIT og isothiazolinoner, bør disse ikke undtages men begrænses i videst muligt omfang, da de er velkendt for at være allergifremkaldende og særligt problematiske.

Træbeskyttelsesmiddel er undtaget fra forbuddet mod fareklassificeringen Farligt for Vandmiljø og Akut Toksicitet, da det vurderes at midlet ellers ikke ville være i stand til at øge holdbarheden hos træet. Miljøstyrelsen er bekymret for at dette vil kunne udgøre en væsentlig barriere mod genanvendelse, når træet har udtjent sit primære formål. Det fremgår ikke at der er vurderet på hvordan indhold af de nævnte kemikalier påvirker muligheden for genanvendelse.

Generelt bør overfladebehandling ikke være en hindring for genanvendelse. Det bør Nordisk Miljömärkning være opmærksom på.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer.

Totalgränsen för isotiazolinoner är harmoniserat med kravet för Svanenmärkta utomhusfärger och satt på en nivå för att försäkra att dessa är begränsade men samtidigt finns ett behov att skydda den torra filmen.

Den opnået holdbarhed af produkterne er en meget vigtig faktor ved vurderingen af træbeskyttelsesmidler og overfladebehandlinger, da disse er tæt koplet til livslængden af produkterne og hermed den samlet miljøbelastning af de Svanemærkede produkter. Biocider er generelt miljøfareklassificeret, da de er designet til at bekæmpe levende organismer som fx svampe, bakterier og skadedyr. Mange stoffer ændrer desuden klassifikation i disse tider, hvilket kan påvirke hvorledes materialer indeholdende disse skal affaldshåndteres og evt. genanvendes. Desværre er det ikke altid muligt at sætte krav igennem hele et produkts livscyklus, som er ideelle i alle trin. Fx vil anvendelsen af nordisk fyrretræ være meget begrænset i Svanemærkede udemøbler, lege- og parkudrustning, hvis ikke træbeskyttelsesmidler eller overfladebehandlinger indeholdende miljøfareklassificeret stoffer var tilladt. Hvilket ville betyde at andre materialer, fx metal, skulle anvendes i stedet for, som bl.a. er mere energikrævende af fremstille og ikke er fornybar. Se evt. mere overfor under krav O6. Det er derfor altid en

vrdering af hvilke krav, der skal sættes i hvert trin af livscyklussen, således at den samlede miljøbelastning begrænses og det forsat er muligt at leve op til kravene.

Lonza:

We have read the proposed changes to the criteria for outdoor furniture, playground and park equipment and have some comments on the proposed wording for the compatibility of Propiconazole with the treatment of outdoor furniture in section O23.

The biocidal active substance Propiconazole and its wood preservative products are highly regulated in Europe. Propiconazole is regulated as an active substance under the European Biocidal Product Regulation (EU) No 528/2012 (BPR) and has had a change in classification and labelling from 01 May 2020 to include Reproductive Toxicity Category 1B (H360D)

However, the Propiconazole BPR active substance approval is currently extended until March 2021, with further extension and renewal possible. Due to this extension, Propiconazole containing wood preservative product authorisations have been extended through to 2024/2025 (e.g. Sweden, Denmark, etc.) in line with the CA document CA-May18-Doc.4.1.

The European BPR ensures that only biocidal active substances and products can be placed on the market if evaluated and considered acceptable for use without risk of adverse impact on human health or the environment during application, handling and use. Aligning the Nordic Swan criteria to the BPR and its processes strengthens consumer confidence in choosing sustainable products.

We would like to kindly suggest updating the current wording in O23 to align with the EU BPR active substance approval and biocidal product authorisations. Our proposal for the updated criteria would be to remove the “time limited exemption” date of 31.10.2021 for Propiconazole and leave the exemption open until the BPR evaluation is concluded and the future of Propiconazole is more definite. This would allow wood to be treated with Propiconazole until such a time that the active substance evaluation is complete and not require the criteria to be updated continuously.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordic Swan Ecolabelling thanks for the comment.

The Nordic Swan Ecolabel goes further than the law and generally forbids CRM-substances. In the case of propiconazole we have done an exception but with a time limit so that producers have time to replace propiconazole with a biocide that lives up to the requirements in the criteria. Nordic Ecolabelling wants to only allow impregnation with biocides in parts and products where they are absolutely necessary and then only approve those with the least health and environmental impacts.

O24 CMR-ämnen

Miljø- og Fødevareministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

Generelt bør kemikalier der anvendes ikke være en hindring for genanvendelse.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer.

Generellt begränsas produkter klassificerade som CMR eller CMR-ämnen. Undantag införs för vissa ämnen där de måste ha en speciell användning inom produktkategorin där inga andra alternativ finns. Se desuden desuden mere under krav O23.

O25 Övriga förbjudna ämnen i kemiska produkter

Miljø- og Fødevareministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

MST har en formodning om, at Bisphenol AF også er problematisk, men afventer i øjeblikket et studie i USA for endeligt at kunne forholde os til denne i forhold til hormonforstyrrende egenskaber. Bisphenol B undersøges også i øjeblikket. MFVM anbefaler Nordisk Miljömærkning at holde øje med disse stoffer.

Hormonforstyrrende stoffer, der er på en liste fra en rapport fra 2007 må ikke anvendes i Svanen. Det er fornuftigt at sætte krav til at hormonforstyrrende stoffer ikke må anvendes. Det kan MFVM kun støtte op om. Listen er dog ikke opdateret i mange år, og der bør derfor henvises til nyere arbejde.

Danmark offentliggør primo juni sammen med en række andre medlemslande en liste over hormonforstyrrende stoffer. Det kunne være et bud på en liste der i stedet kan henvises til. Denne er dog ikke så omfattende som den liste der henvises til i dag.

Link under O25, pkt 3, virker ikke.

Der kan henvises til CoRAP-listen, og at stoffer på denne liste ikke bør anvendes: <https://echa.europa.eu/da/information-on-chemicals/evaluation/community-rolling-action-plan/corap-table>. Stoffer som er på denne liste, er stoffer, som er i "pipeline" for vurdering og potentielt regulering i EU. På CoRAP-listen findes også stoffer som mistænkes for at være hormonforstyrrende.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentarerna.

Kravet til hormonforstyrrende stoffer er endret og opdateret etter høring og det stilles nå også krav som utelukker identifiserte og potensielle hormonforstyrrende stoffer oppført på "Endocrine Disruptor Lists, I og III" på www.edlists.org som er basert på EUs medlemslandsinitiativ (EU member state initiative).

Link under punkt 3 er nu gjort aktivt.

Træ- og Møbelindustrien:

Kandidatlisten opdateres hvert halve år uden overgangsfrist. Svanemærkede udemøbler der overholder kravene på ansøgningstidspunktet risikerer derfor i løbet af gyldighedsperioden ikke længere at opfylde kravene.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Inden stoffer optages på Kandidatlisten gennemgår de en proces, som det er muligt at følge og dermed være på forkant med hvilke stoffer, der sandsynligvis vil komme på listen. Hermed har man også mulighed for at tilpasse sin produktion, således at man altid lever op til Svanemærkningens krav. Det er licenshaverens ansvar altid at leve op til Svanemærkningens krav, bl.a. ved at have procedurer implementeret i virksomheden, som sikrer dette.

O26 Konserveringsmedel i kemiska produkter

Miljø- og Fødevareministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

Konserveringsmidlerne Bronopol, blandingen af CMIT/MIT og MIT er alle velkendte allergifremkaldende stoffer. Disse stoffer bør ikke anvendes i stoffer og blandinger til svanemærkede produkter og de er desuden begrænset og forbudte i en række lovgivninger.

Linket under afsnittet hormonforstyrrende stoffer, linker ikke til den rapport, der omtales.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer.

Nordisk Miljömärkning förstår ert resonemang gällande konserveringsmedel. De vattenburna produkterna måste emellertid vara konserverade med ett konserveringsmedel så att de inte ruttnar eller får mikrobiell tillväxt i förpackningen. Nordisk Miljömärknings avsikt är alltid att begränsa användningen av konserveringsmedel i den mest möjliga mån utan att påverka kvalitén av råvaror eller produkten. Kravet är harmoniserat med kravet för Svanemärkta utomhusfärger.

Se desuden mere overfor under krav O23.

O27 Fri formaldehydhalt i kemiska produkter

I høringen kom der ingen kommentarer til dette krav.

O28 Nanomaterial i kemiska produkter

Miljø- og Fødevareministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

ingen bemærkninger. Der arbejdes pt. på en ny definition af nanomaterialer.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer.

Nordisk Miljömärkning följer utvecklingen av den nya EU-definitionen av nanomaterial och kommer att utvärdera kriterierna när den är tillämplig.

O29 Krav Applicerad mängd och appliceringsmetode

I høringen kom der ingen kommentarer til dette krav.

O30 Påført mængd flyktiga organiska föreningar (VOC)

Miljø- og Fødevareministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

VOC'er. Der skelnes ikke længere mellem udendørs og indendørs møbler i krav til påførte mængde VOC, hvilket er en skærpelse. Kravet til VOC er harmoniseret for overfladebehandling af træ, metal og plast/gummi. Beregningen af den påførte mængde sikrer at lille virkningsgrad/stort spild af overfladebehandlingsprodukt giver mulighed for at påføre en mindre mængde VOC end hvis virkningsgraden er høj. Ingen yderligere kommentarer.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

O31 Mängd miljöfarliga ämnen

KOMPAN:

Der er en konflikt imellem ikke at måtte anvende træbeskyttelse, som kan være til skade for miljøet og samtidig sikre en lang holdbarhed. Det er jo netop naturen, som angriber træet, og hvis ikke det må beskyttes med midler som forhindrer svampeangreb, så kan man ikke sikre en lang holdbarhed.

Til overfladebehandling anvendes vandbaseret maling som kan være klassificeret med H412, men det er kun til visuel effekt og ikke træbeskyttelse.

Generelt anvender vi enten trykimprægneret fyrretræ eller naturligt holdbart træ – her mest robinie, men også en smule eg.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Kravet gælder kun for overfladebehandlinger, men kravet er efter høringen blevet slettet. Istället ställs krav på att inga produkter i ytbehandlingssystemet får vara klassade miljöfarliga, men undantag ges för UV-härdande produkter om krav på slutet process utan utsläpp till avlopp uppfylls. Akrylaterna som är klassificerade miljöfarliga i UV-produkterna binds in i ytbeläggningen vid härdning och utgör ingen miljöfara i den färdiga möbeln. UV-produkter har flera fördelar då de bland annat ger en slitstark hållbar yta och innehåller en låg mängd lösningsmedel, Nordisk Miljömärkning önskar därför att UV-produkter fortsatt ska gå att använda på Svanenmärkta möbler.

Træbeskyttelsesmidler er desuden undtaget kravet for klassificering af kemiske produkter (O23) vedr. klassificering som miljøfarlig.

Miljø- og Fødevareministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

Miljøfarlige stoffer. Der er indført en ny vægtet beregning af indhold af miljøfarlige stoffer i overfladebehandling, hvor mest miljøfarlige stoffer vægtes mest og de stoffer med mindst miljøfarlig klassificering vægtes mindst. Dette giver god mening, da de

mest farlige stoffer skal begrænset så vidt muligt. Selve kravet til indhold er på denne baggrund også ændret. Det fremgår imidlertid ikke klart om der er tale om en forbedring eller en forringelse af kravet til indhold af miljøfarlige stoffer.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Se venligst ovenstående svar.

O32 Metallbelægning

KOMPAN:

Bør anvendes specifikt krav til cadmium, bly, chrom, nikkel.

Varmgalvanisering indeholder ofte bly. Det er muligt at undgå, men der bør være en forureningsgrænse på eks. 100ppm.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

På baggrund af kommentarer er der nu indsat en tilladt forureningsgrænse ifølge definitionen af indgående stoffer og forureninger i kriterierne. Desuden er der efter høring indsat specifikke krav til indhold og tilsætning af bly ved varmemeforzinkning.

Miljø- og Fødevareministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

MVFM støtter kravet til overfladebehandling af metal, der er udvidet til et forbud mod Ni og Cr. Anlæg til overfladebehandling skal nu være afløbsfrie for at undgå spredning af miljøfarlige stoffer til miljøet.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren. Efter høring indsat specifikke krav til indhold og tilsætning af bly ved varmemeforzinkning, samt at begrænset mængder skyllevand kan udslippes til kommunalt rensningsværk.

Jernkontoret:

Metallbelægning föreslås inte få innehålla kadmium, bly, krom, nickel eller föreningar av dessa. Anläggningarna som utför metallbelägningen ska vara avloppsfria. Jernkontoret avstyrker förslaget att förbjuda krom i metallbelægning. Det finns många ytbeläggingsmaterial som innehåller krom och som används i ytbeläggingsprocesser som är helt väsensskilda från hårdförkromning, till exempel olika pulverbeläggningstekniker, och inte förknippade med samma miljöpåverkan. En ytbelægning av krom är inte heller farligt för varken miljö eller människa under användning av produkten. För att åstadkomma miljömässiga förbättringar bör kraven vara mer specifika än ett totalförbud av grundämnen utan att hänvisa till väsentliga skäl. Vissa av de nämnda metaller kan också finnas i mycket låga men mätbara nivåer som spårelement kopplade till andra metaller, t.ex. zink. Jernkontoret föreslår att sådan förekomst undantas från förbudet alternativt att en högsta tillåten haltgräns anges, t.ex. 0,01%

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

I udemøbler, lege- og parkudrustning anvendes hård forkromning generelt ikke. Krom VI er klassificeret H317, H400, H410 samt H350. Men det er korrekt, at krom III ikke har disse effekter. Udover klassifikationerne af krom, så er energiforbruget til processerne også vigtigt for at bedømme miljø- og klimapåvirkningen. Metalbelægninger med zink anvendes primært til produkter dækkede af disse kriterier. Derfor er der fokus i kriterierne på at sætte krav til anlæg som udfører behandlinger med zink.

På baggrund af kommentarer er der nu indsat en tilladt forureningsgrænse ifølge definitionen af indgående stoffer og forureninger i kriterierne. Desuden er der efter høring indsat specifikke krav til indhold og tilsætning af bly ved varmemeforzinkning.

Lappset Group (Sverige):

Kemikalier: Kadmium, bly, krom och nickel (också zink): Vi använder inga av de förutnämnda kemikalier i ytbehandling av metalldelar/produkter. Lappsets leverantörer av pulver och kemikalier har skriftligen intygat oss att deras pulver uppfyller följande krav: 1. to Regulation (EC) No. 1907/2006 (REACH), Annex II (the Registration, Evaluation, Authorization and restriction of Chemicals) 2. to Restriction of Hazardous Substances Directive (ROHS).

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Saferoad Smekab:

Arbetet med att minska mängden och zinkhalten i renat processvatten som släpps till det kommunala reningsverket, är ett ständigt pågående arbete. Sedan 2010 har den årliga mängden zink som släpps till det kommunala reningsverket succesivt minskat och är idag endast 25% av den mängd som släpptes 2010. Det finns dock fortfarande ett behov att avlägsna salter genom att var tredje vecka släppa en viss mängd renat processvatten släpps till det kommunala reningsverket.

Att minska mängden zink som släpps till det kommunala reningsverket och slutligen inte behöva släppa något processvatten till det kommunala reningsverket, är en naturligt för att uppnå cirkulära flöden. Men det tar alltid tid att anpassa sig och det kräver kostnader och tid för investeringar innan processerna är på plats.

Med anledning av detta anser vi att kravet på avloppsfri anläggning kräver längre tid än 1 år, för att kunna anpassa sig till de nya kraven. Coronaviruspandemin innebär dessutom att möjligheten till olika former av investeringar för närvarande är väldigt osäkra.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Nordisk Miljömärkning anerkender at det tager tid at tilpasse anlæg til det nye krav om at det skal være afløbsfrit. Adskillige anlæg i Norden dog er allerede afløbsfrie i dag og vi anser derfor kravet som muligt at leve op til.

O33 Påförd mängd flyktiga organiska föreningar (VOC)

KOMPAN

VOC indhold vil ikke kunne imødekommes på meget store konstruktioner, som ikke kan overfladebehandles på normalvis (Pulverlak eller HDG). Derfor er vådmåling eneste alternativ for krævet holdbarhed og korrosionsbeskyttelse med et VOC indhold i intervallet 200 g/l – 500 g/l.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren

I kravet er der to alternativer, de kemiske produkter skal enten indeholde under 5 vægt-% VOC eller den påført mængde VOC skal være under 35 g/m².

Den påførte mængde beregnes ifølge formlen:

$$\frac{\text{Applicerad mängd av respektive ytbehandlingsprodukt} \left(\frac{\text{g}}{\text{m}^2}\right) \times \text{Andel VOC i ytbehandlingsprodukten (\%)}}{\text{Ytbehandlingens verkningsgrad (\%)}}$$

Dvs. at i dette tilfælde vil appliceringsmængden (35 g/m²) være afgørende for om kravet overholdes.

Miljø- og Fødevareministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

Se O30

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

O34 Ytbehandling av plast och gummi

Miljø- og Fødevareministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

Uændret krav i forhold til tidligere. Overfladebehandlingen må stadig ikke være en hindring for genanvendelse. Ingen yderligere kommentarer.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Upphandlings myndigheten:

"Ytbehandling av plast och gummi ska inte omöjliggöra återvinning av plast/gummi".

Det framgår inte i kravet vad som avses med återvinningsbart. En beskrivning av vad som avses med återvinningsbart skulle underlätta förståelsen av kravet för att bedöma om en produkt uppfyller kravet eller inte. Dokumentationen av kravet hänvisar till bilaga 11 respektive bilaga 13. I bilaga 11 listas klassificeringar,

specifika ämnen/ämnesgrupper samt VOC-innehåll (flyktiga organiska ämnen). I bilaga 13 finns en fråga enligt följande:

Omöjliggör ytbehandlingen framtida återvinning av plast/gummi?

Det framgår inte heller i bilagan en definition av vad som avses med att ytbehandlingen påverkar möjligheten till återvinning.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

Punkt vedr. om överfaldebehandlig påverkar genanvändelse vil bli tillföjet i framtidigt digitalt ansökningsværktøj.

Det er ikke i krav defineret hvornår plast og gummi vurderes som at kunne genanvendes. Den vurdering skal tages på baggrund af viden hos producenten af overfaldebehandlingen samt dem som udføre overfaldebehandlingen.

O35 Påford mängd flyktiga organiska föreningar (VOC)

Miljø- og Fødevarerministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

Se O30

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

4.3.9 Krav kapitel 9 Livslängd/bruksfas

Miljø- og Fødevarerministeriet (Danmark):

(MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen).

36-39. MFVM støtter de cirkulære krav, der er beskrevet, hhv. krav om mulighed for adskillelse, reservedele og garantiperiode.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

Jernkontoret:

Jernkontoret stødjer Svanens forslag till nya krav avseende separerbarhet av ingående material och tillgång till reservdelar. Att redan vid designen av utemöbler, lek- och parkutrustning underlätta reparationer och slutligen separering av material skulle bidra till en mer cirkulär ekonomi och ökad tillgång till välsorterad skrotåvara för återvinning till nytt stål. Detta till skillnad från det förslag till krav på återvunnen andel som anges i kapitel 7 Metall.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

Krav til andel genvundet metal i kapitel 7 er blevet ændret på baggrund af høringskommentarer.

Lappset Group (Sverige):

För att stödja en cirkulär ekonomi har nya krav som omfattar garanti, separerbarhet, reparerbarhet och reservdelar samt underhåll införts. o ANG. GARANTIN, SE MATTI POSTIS SVAR NEDAN! o För oss på Lappset Group har idén om cirkulär ekonomi varit en central del i verksamheten sedan flera decennier tillbaka. Våra lekredskap består av modulärt system, vilket innebär att komponenterna kan separeras, underhållas och repareras. Reservdelar tillhandahålls till samtliga produktserier. Vi vill gärna understryka det regelbundna underhållets betydelse och har sedan flera år tillbaka erbjudit underhållstjänster för lekparker och utegym samt parkutrustning i egen regi. Vår underhållstjänst omfattar också övriga tillverkares lekredskap. o Vi utvecklar verksamheten kontinuerligt bl a för att ännu bättre kunna svara på kundernas krav betr. cirkulär ekonomi.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

Kravet til underhållstjänste er efter høringer blevet slettet. Nu er der krav til at producenten skal lave vejledning til inspektion og vedligeholdelse af legepladsudrustning, fitnessudrustning og parkourredskaber.

O36 Garanti

KOMPAN:

Det bør udspecificeret på hvilke materiale typer der skal gives 20 års garanti og hvad det præcist indebærer. Generel 20års garanti er der ingen, som giver.

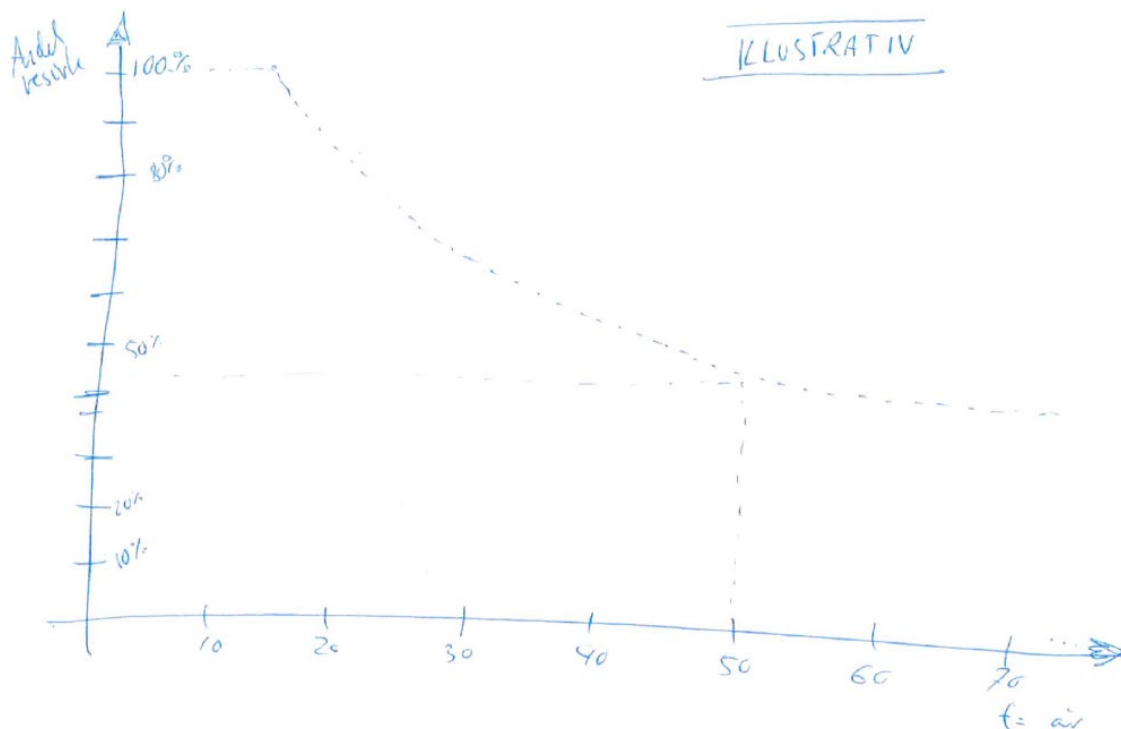
Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

På baggrund af høringskommentarer er kravet til garanti nu blevet ændret, således at der er fokus på produkternes livslængde. Der er nu krav om garantitider for produkter som er fastforankret (dvs. at der kræves udstyr for at frigøre og flytte produktet) og for bærende konstruktionsdele. For produkter som ikke er fastforankret er der krav om minimum 10 års garanti* for hovedmaterialerne, dvs. de materialetyper (fx fyrtræ, plast, stål, HPL-plader) der udgøre 30 vægt-% eller mere af produktet. For produkter eller dele af Wood Plastic Composite (WPC) er krav om garantitid på minimum 30 år.

Vestre:

For å unngå dynamikken omtalt i innspill 1) der man får en kortere levetid på produktene grunnet dårligere råmateriale ønsker Vestre å komme med et forslag til en helhetlig løsning som premierer både bruk av scrap, og det å lage langsiktige produkter. Det er best forklart med en tegning (under). Det tegningen viser er at dersom andel scrap øker vil produktet ødelegges fortere. Hypotetisk: dersom et produkt kan leve i 20 år med 100% scrap eller 30 år med 50% scrap, så er det en verdi i de 10 årene med ekstra levetid. Siden Vestre har en livstidsgaranti mot rust anslår vi at våre produkter står i over 50 år. Hvis man da ser på garantien som er 20 år under O36 er det jo hele 2,5x produkter som går med. Selv om man da har 100% scrap som krever ca. 30% av energien å smelte om er man over vårt produkt, gitt en scrap-andel på 40%. Vi anbefaler derfor at det legges inn en skala som vektet resirk opp mot levetiden til produktet.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

På baggrund af høringskommentarer er kravet til garanti nu blevet ændret, se venligst ovenstående svar til KOMPAN.

Novo Tech/Hardwood:

We guarantee 25 years against complete rotting only for the pillars for the fence systems made of solid material, because we have many years of experience with this product.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

På baggrund af høringskommentarer er kravet til garanti nu blevet ændret, se venligst ovenstående svar til KOMPAN.

Nordic Parks Sverige:

Vi anser att leveranstiden om 20 år är omöjlig att leva upp till då ett värde på en vara inte är detsamma om 20 år som den är då den tillverkas. Detta kommer bli ett opålitligt sätt att förhålla sig till kunden då ingen kan svara upp emot en 20 års produktgaranti. Vi anser att detta förslag ses över.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

På baggrund af høringskommentarer er kravet til garanti nu blevet ændret, se venligst ovenstående svar til KOMPAN.

Lappset Group (Finland):

The supplier must provide a 20-year product guarantee

The warranty term could more clearly define faults covered by the warranty, exclude normal wear, and tear from it. Some equipment include (for example) moving parts that are consumable and very likely will need replacement once or more during 20-year period. Another good example would be rope nets that will wear out due to abrasion in normal use. That is regardless of the quality of the rope raw material. We propose that normal wear and tear would be excluded from warranty. Definition to apply the warranty term for material, manufacturing and design errors.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

På baggrund af høringskommentarer er kravet til garanti nu blevet ændret, se venligst ovenstående svar til KOMPAN.

O37 Separerbarhet

KOMPAN:

Der bør være mulighed for flere undtagelser. Et andet eksempel er støbt plast med indstøbte metalbøs eller møtrikker.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

På baggrund af høringskommentarer er kravet nu blevet ændret. Der er nu undtaget følgende: stålförstärkta rep, plast med indstøbte metalbøs og tilslutningsdele (som tilslutter en funktionel del til strukturen af produktet, fx til at tilslutte et klaternet, gyngesving m.m.), som består af flere materialer.

Upphandlings myndigheten:

”Produkten ska vara utformad så att huvudsakliga ingående material i en och samma produkt går att separera från varandra. Undantag ges för till exempel

stålförstärkta rep där stålförstärkningen inte behöver kunna separeras från repet, fästen och fast limmade metalldelar”

Otydligt vad som krävs för att uppfylla kravet. Avser ”huvudsakliga ingående material” material som ingår i produkten över en viss mängd eller vad avses här? Gällande undantaget är det otydligt vad som är tillräckligt för att visa att undantaget uppfylls.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

På baggrund af höringskommentarer er kravet nu blevet ændret. ”huvudsakliga ingående material” er nu ændret til ”materialer, som indgår med 5 vægt-% eller mere af produktet”. Undtagelserne omfatter nu for stålförstärkta rep, plast med indstøbte metalbøs og tilslutningsdele (som tilslutter en funktionel del til strukturen af produktet, fx til at tilslutte et klaternet, gyngesving m.m.), som består af flere materialer. Og det er præciseret at HPL, WPC og træbaserede plader betragtes her hver især som ét material.

Lappset Group (Sverige):

För oss på Lappset Group har idén om cirkulär ekonomi varit en central del i verksamheten sedan flera decennier tillbaka. Våra lekredskap består av modulärt system, vilket innebär att komponenterna kan separeras, underhållas och repareras. Reservdelar tillhandahålls till samtliga produktserier.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

O38 Reservdelar

KOMPAN:

Reservele skal vel være tilgængelige ud over garantiperioden. I garantiperioden giver det sig selv, men herefter bør der også være mulighed for at købe reservele.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

På baggrund af höringskommentarer er kravet nu blevet ændret, således at reservele skal tilbydes i minimum 10 år efter at produktet er udgået af produktion.

Desuden er det præciseret at reservele, som tilbydes, skal være dele som er afgørende for produktets funktion. Reservele behøver ikke være identisk med den oprindelige del, men skal kunne erstatte den oprindelige del på lige fod vedr. funktionen.

Og det er tilføjet at muligheden for køb af reservele skal tydeligt kommunikeres til kunder via hjemmeside. Desuden skal bestilling af reservele være brugervenligt og simpelt for kunden.

Lappset Group (Finland):

Replacement parts that are critical for the product's function must be available from the manufacturer, on request, during the guarantee period.

This is good requirement in general but could be defined more. Sometimes it is not practical to stock the original parts, as there are better options available. The downside is that sometimes the newer versions require some adjacent parts to be replaced too regardless if they are faulty or not. We propose that critical replacement parts OR alternative parts providing similar functionality would be allowed. There could be addition that this replacement should not result unreasonable costs (compared to original solution) to the customer.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

På baggrund af høringskommentarer er kravet nu blevet ændret.

Det er bl.a. præciseret at reservedele, som tilbydes, skal være dele som er afgørende for produktets funktion. Reservedele behøver ikke være identisk med den oprindelige del, men skal kunne erstatte den oprindelige del på lige fod vedr. funktionen.

Lappset Group (Sverige):

För oss på Lappset Group har idén om cirkulär ekonomi varit en central del i verksamheten sedan flera decennier tillbaka. Våra lekredskap består av modulärt system, vilket innebär att komponenterna kan separeras, underhållas och repareras. Reservdelar tillhandahålls till samtliga produktserier.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

O39 Underhåll

KOMPAN:

Hvad er formålet med at kræve, at leverandøren skal tilbyde inspektion og vedligeholdelsesprogrammer? I legepladsindustrien generelt gøres der meget ud af at argumentere for at dette netop skal adskilles fra producenterne.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Kravet til underhållstjeneste er efter høringen blevet slettet. Nu er der krav til at producenten skal lave vejledning til inspektion og vedligeholdelse af legepladsudrustning, fitnessudrustning og parkourredskaber.

Lappset Group (Sverige):

Vi vill gärna understryka det regelbundna underhållets betydelse och har sedan flera år tillbaka erbjudit underhållstjänster för lekparkar och utegym samt parkutrustning i egen regi. Vår underhållstjänst omfattar också övriga tillverkares lekredskap.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Kravet til underhållstjeneste er efter høringen blevet slettet. Nu er der krav til at producenten skal lave vejledning til inspektion og vedligeholdelse af legepladsudrustning, fitnessudrustning og parkourredskaber.

O40 Säkerhet

Træ- og Møbelindustrien:

Vi opfordrer til at der henvises til *udaterede standarder* som sikrer at det altid er den seneste udgave af standarderne der anvendes. I modsat fald risikerer man at anvende standarder der er sikkerhedsmæssigt forældede.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

I kriterierne for udemøbler, lege- og parkudstyr henviser der kun til standarder, som er udateret.

4.3.10 Krav kapitel 10 Kvalitets- og myndighetskrav

O41 Ansvarig och organisation

I høringen kom der ingen kommentarer til dette krav.

O42 Dokumentation

I høringen kom der ingen kommentarer til dette krav.

O43 Produktens kvalitet

I høringen kom der ingen kommentarer til dette krav.

O44 Planerade ändringar

I høringen kom der ingen kommentarer til dette krav.

O45 Oförutsedda avvikelser

I høringen kom der ingen kommentarer til dette krav.

O46 Spårbarhet

I høringen kom der ingen kommentarer til dette krav.

O47 Lagar och förordningar

Træ- og Møbelindustrien:

Vi opfordrer til at angive en liste over de love der skal være overholdt, så ansøger er klar over hvad der forventes.

Nordisk Miljömärknings kommentar:

Nordisk Miljömärkning takker for kommentaren.

Nordisk Miljömärkning stiller ikke spesifikke krav til at lovgivning skal opfyldes. Det er en forudsætning at alle produkter og produsenter følger myndighetskrav – helt uafhængig af om produktet er Svanemerket eller ikke. Søkeren signerer på at relevante myndighetskrav opfyldes ved innsendelse av søknadsskjema.

5 Diskussion och slutsatser

Nedenstående tabel viser de krav og områder, som der kom flest høringssvar til. Tabellen viser også om høringssvarene efterfølgende har givet anledning til justeringer af kravene.

Krav og områder, som der kom flest høringssvar	Evt. efterfølgende større justeringer
<i>Livslængde/brugsfase især krav O36</i> <i>Garanti</i> Flere svar vedr. at produktgaranti på 20 år ikke er muligt, samt at det bør præciseres mere hvad garantikravet skal omfatte.	Krav O36 vedr. garanti er justeret, således at krav om garanti gælder for bestemte materialer og/eller dele i produktet.
<i>Genvundet metal (krav O22)</i> Flere fremhæver at krav om minimum 70% genvundet stål er svært at leve på til. Der er flere forslag til at se på andre krav til metal, som fx certificeret aluminium, CO2-foodprint mm.	Krav O22 er justeret således at det nu er opdelt i to krav: et krav til stål og et krav til aluminium. For metall er det nå også krav til primærproduktion av stål og aluminium som et alternativ til en viss andel resirkulert metall. Dette gir mer fleksibilitet ettersom kravet kan oppfylles både ved bruk av resirkulert eller primærm metall.
<i>Wood Plastic Composite, WPC</i> WPC er et nyt materiale, som bliver foreslået i kriterierne. Der kan være forskellige synspunkter på WPC's plads i den cirkulære økonomi. Der kom et par svar generelt vedr. WPC, disse var forbeholdende overfor at tillade WPC og pointeret at spørgsmål om genanvendelse og håndtering i affaldsfasen er vigtige. En enkel mente ikke at WPC er bæredygtigt.	Det er blevet vedtaget af Nordisk Miljømærkning at tillade wood plastic composite (WPC). Efter høringen er der lavet flere mindre justeringer og desuden tilføjet et krav om kvalitet. Der er skrappe krav til WPC, hvilket bl.a. betyder at plastråvarerne skal være 100% genvundet og træråvarerne skal være affalds-/biprodukter fra anden produktion.
<i>Krav til træ (generelt, O2, O3 og O9)</i> Der er kommet flere svar vedr. Nordisk Miljømærknings liste over forbudte træarter (O2), som opfordre til at listen ikke anvendes.	Krav til træ er blevet opdateret ifølge de seneste Nordisk Miljømærknings skovkrav, som er blevet opdateret og vedtaget efter høringen.
<i>Holdbarhed af træ, især vedr. imprægneret træ</i> Kravet til holdbarhed af træ (O6) fik mange svar vedr. at trykimprægnering	Krav O6 er blevet justeret således at trykimprægnering klasse NTR AB nu tillades for trædele, som tilhører anvendingsunderklasse (sub-class) 3.2

klasse NTR AB bør tillades til træ uden jordkontakt og det blev bl.a. forslået at det bør tillades for trædele, som er kritiske for personsikkerheden.	ifølge EN 335. Dvs. dele som vedbliver med at være våde i lange perioder eller hvor vand kan akkumuleres.
<i>Kemikalie krav (kapitel 8), især vedr. imprægnering af træ</i> Svar vedr. at for træbeskyttelsemidler, så bør kravene fokuser på eksponeringsrisikoen for mennesker og miljø ved behandlede produkter, istedet for at have fokus på krav til indgående stoffer i de kemiske produkter.	Der er ikke sket justeringer vedr. tilgangen til kemikalier. Nordisk Miljømærkning går længere end lovgivningen og sætter generelt deres krav til indgående stoffer.
<i>Recirkuleret/genanvendt plast (O16)</i> Svar vedr. andele af henholdsvis pre- og post-cosument plast vedr. bl.a. anvendelse af forskellige typer af plast i forhold til cirkulær økonomi.	Der er ikke sket justeringer vedr. definitionen af recirkuleret/genanvendt plast. Pre-konsument genanvendt plast tillades her da udemøbler, lege- og parkudrustning oftest kræver plast af høj kvalitet for at kunne have en lang levetid, hvilket er en vigtig miljøparameter. Kvaliteten af det indsamlede husholdningsplast er ofte ikke god nok. Kravet er delt i to efter høringen, således at hvis produktet indeholder mere end 30 vægt-% plast, så skal minimum 15 vægt-% af den genanvendte plast være post- konsument/kommerciel genanvendt plast. Efter høringen er der desuden indsat at biobaseret plast kan anvendes som alternativ til genanvendt plast.
<i>Metalbelægning (O32)</i> Svar vedr. at anlægget skal være afløbsfrit. Flere støttede krav om afløbsfrie anlæg og en mente at det er for tidligt at sætte dette krav. Desuden kom der to svar vedr. at der bør være forureningsgrænse for metaller.	Der er sket en mindre justering vedr. at anlægget skal være afløbsfrit, således at mindre mængde af skyllevand fra varmemeforzinkning tillades. Det er nu præciseret at forureninger af metal tillades ifølge definitionen for indgående stoffer og forureninger i afsnit 3.2 i kriterierne. Desuden er der indsat krav til indhold og tilsætning af bly ved varmemeforzinkning.